

TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SUNUMU

Dr. Fatih Karahan
Başkan

3 EKİM 2024

ANKARA

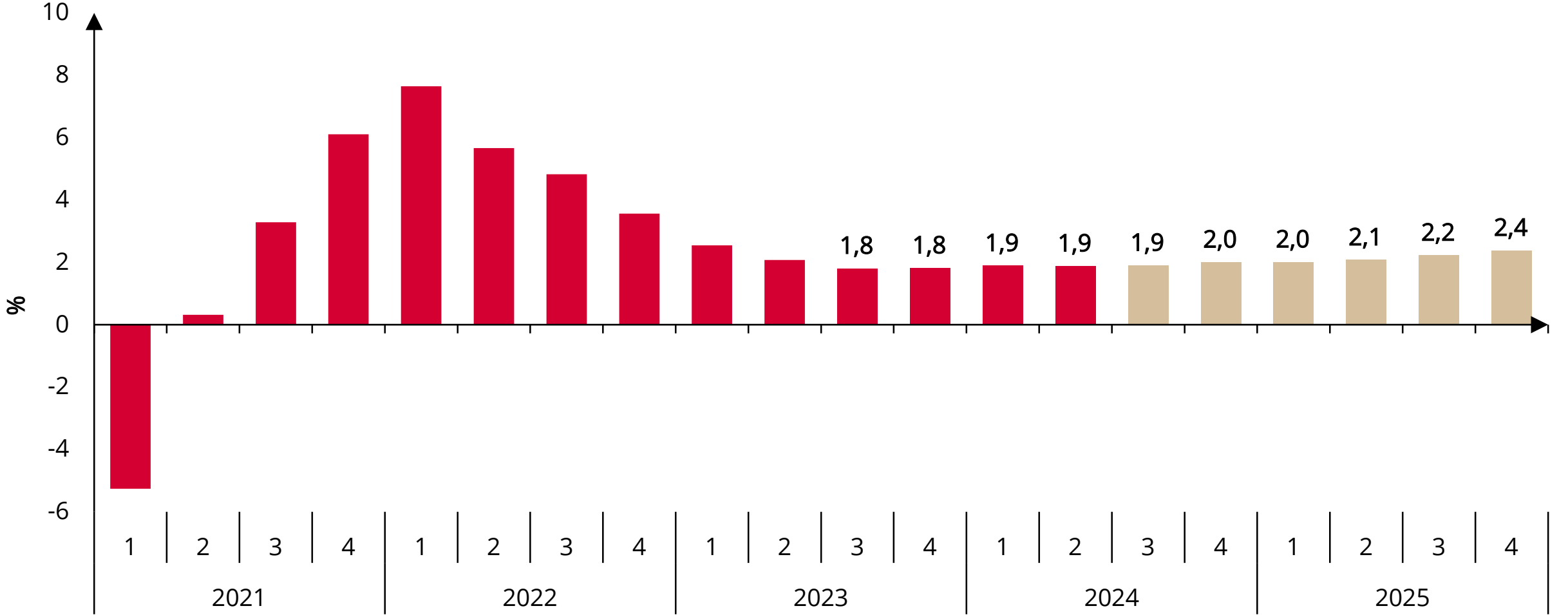
Sunum Planı

- Küresel Ekonomi
- Makroekonomik Görünüm
- Para Politikası
- Genel Değerlendirme

KÜRESEL EKONOMİ

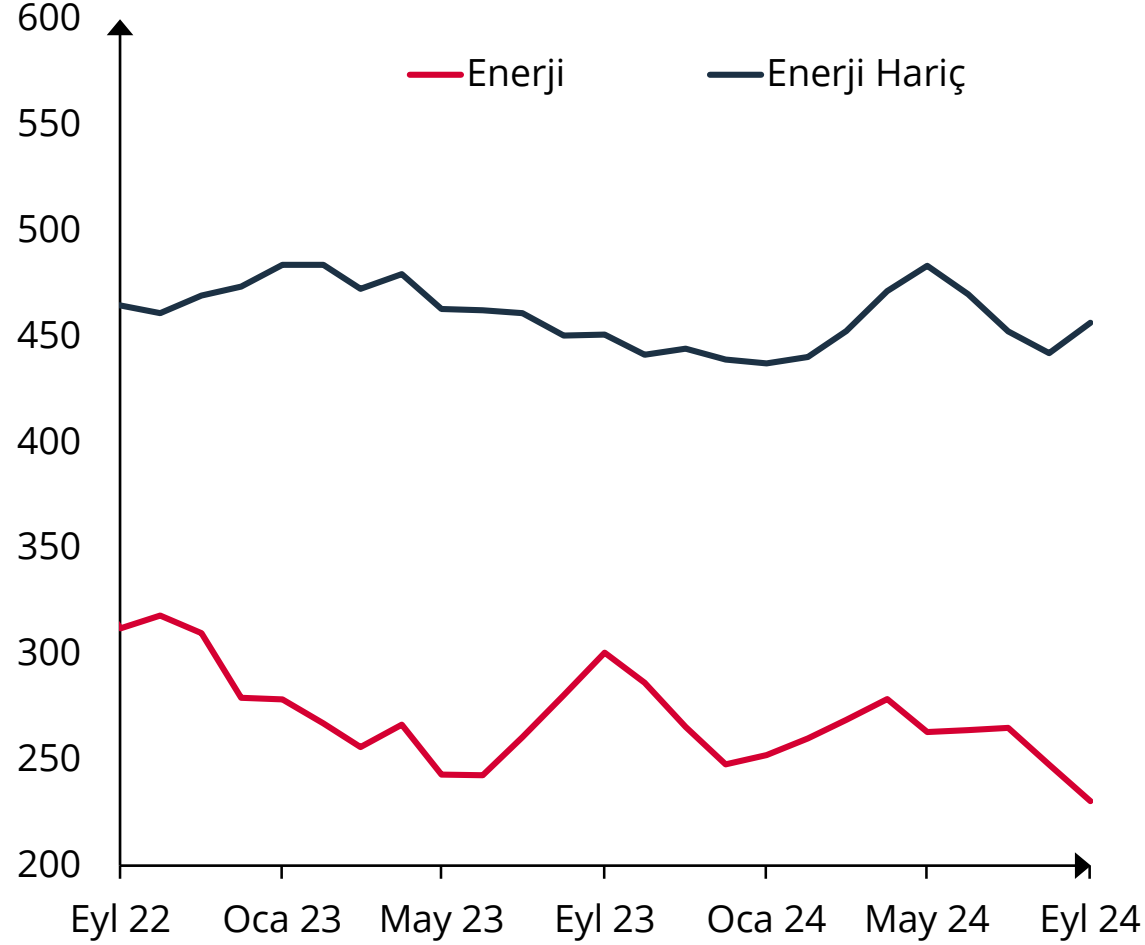
Küresel büyümenin kademeli olarak toparlanması beklenmektedir.

İhracat Ağırlıklı Küresel Büyüme*

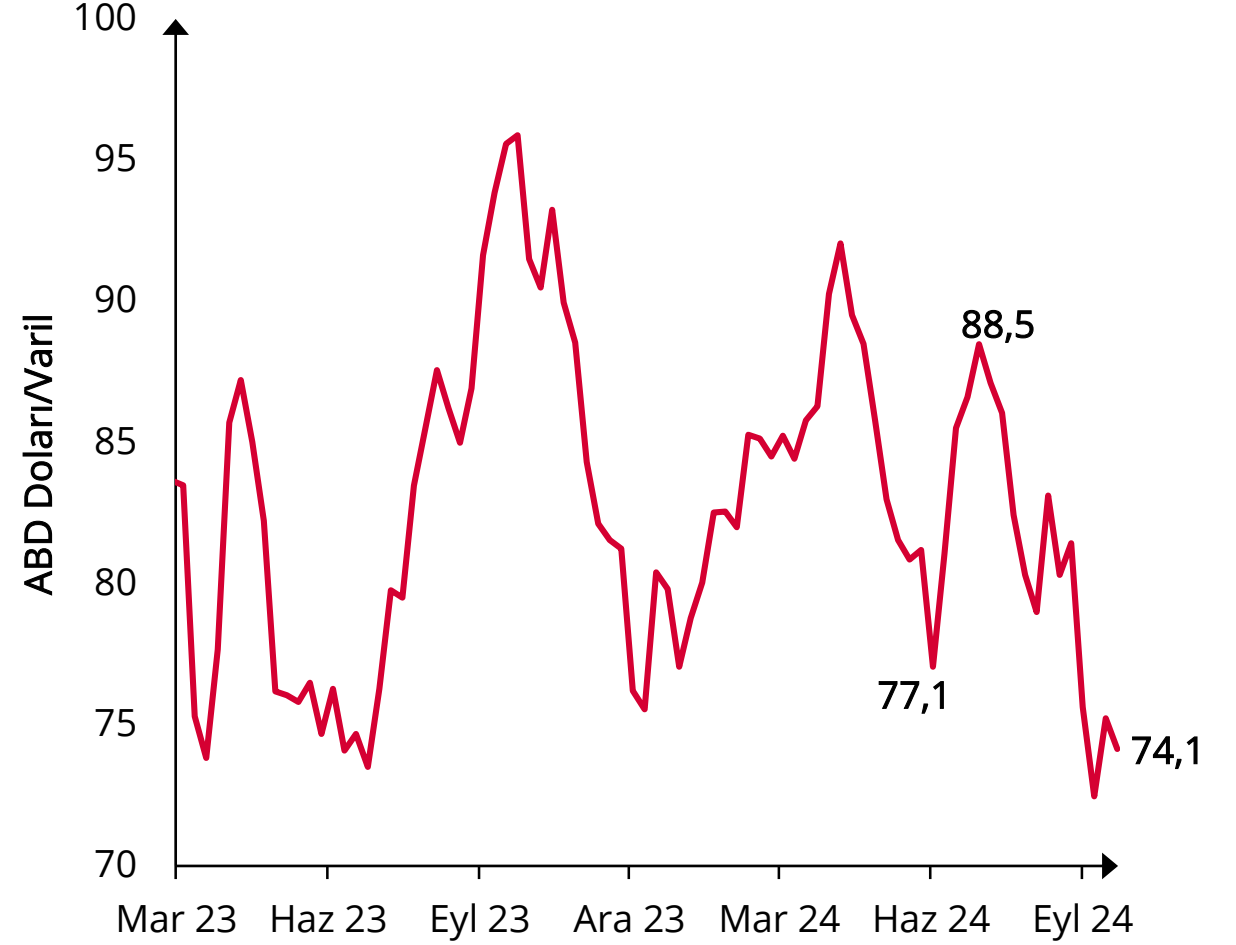

Enerji fiyatları yılın üçüncü çeyreğinde gerilemiştir.

Emtia Fiyat Endeksleri*

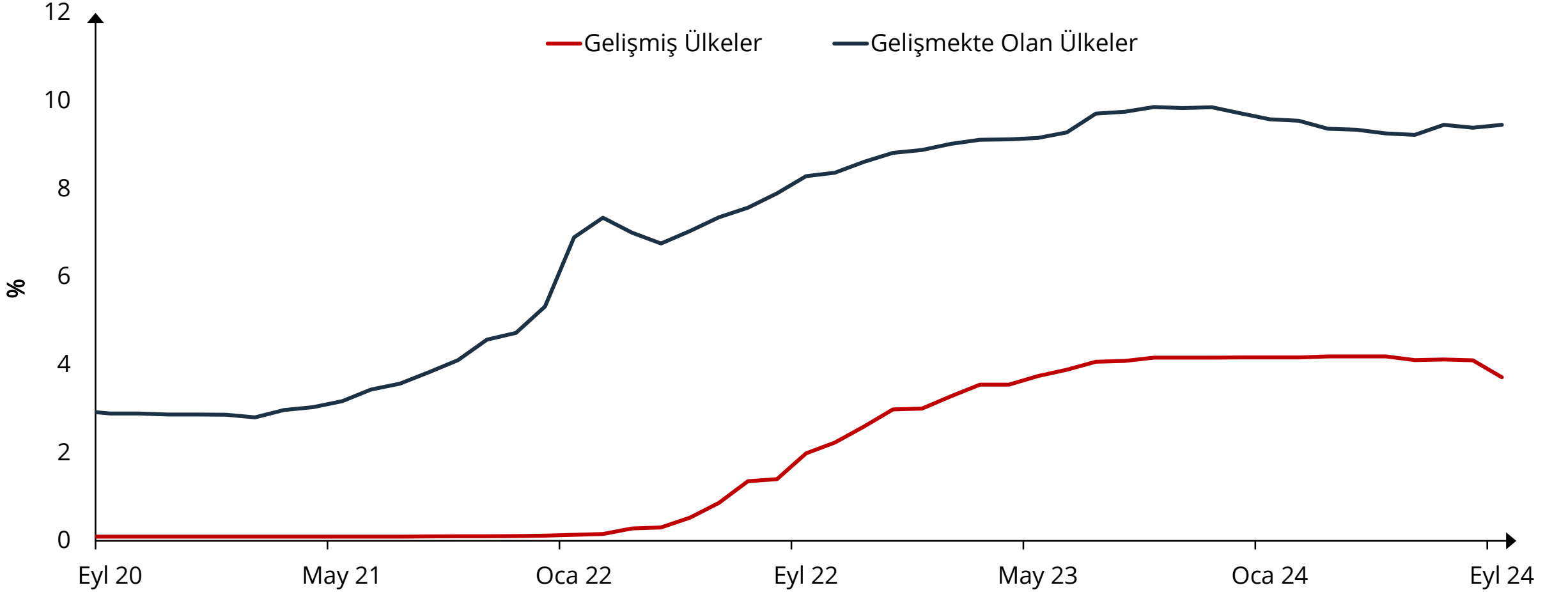

Brent Petrol Fiyatı**

Merkez bankalarının para politikalarındaki temkinli duruşları sürmektedir.

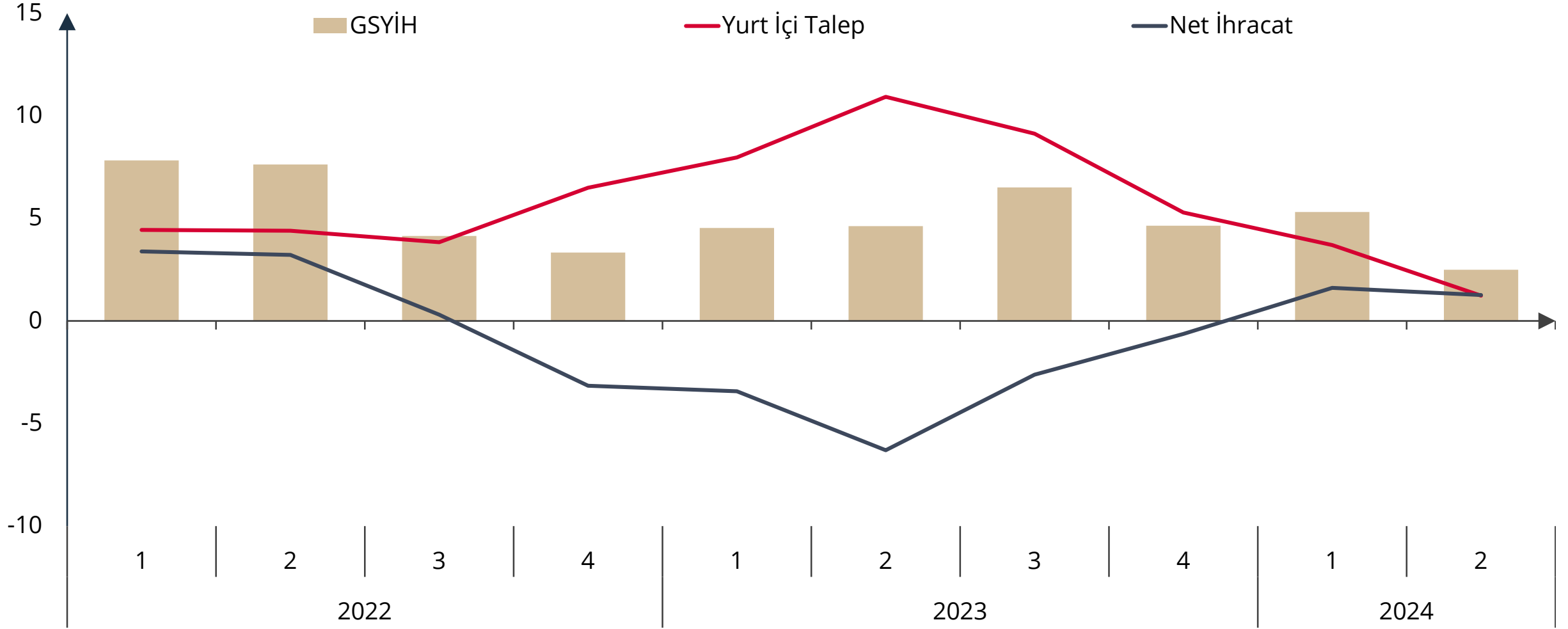
Politika Faiz Oranları*

İKTİSADİ FAALİYET

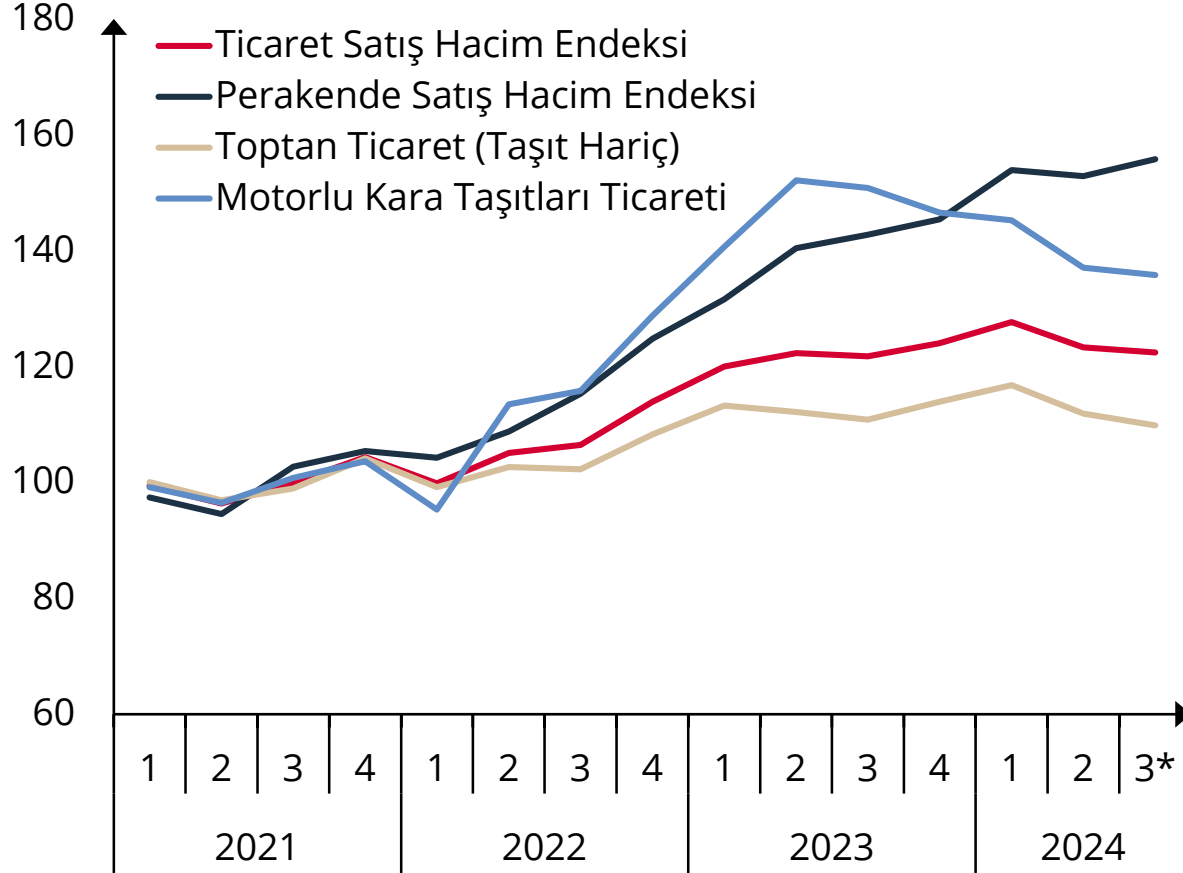
Talepteki dengelenme süreci devam etmektedir.

Harcama Yoluyla Yıllık Büyümeye Katkılar (Yüzde Puan)

Yurt içi talep ılımlı seyrini sürdürmektedir.

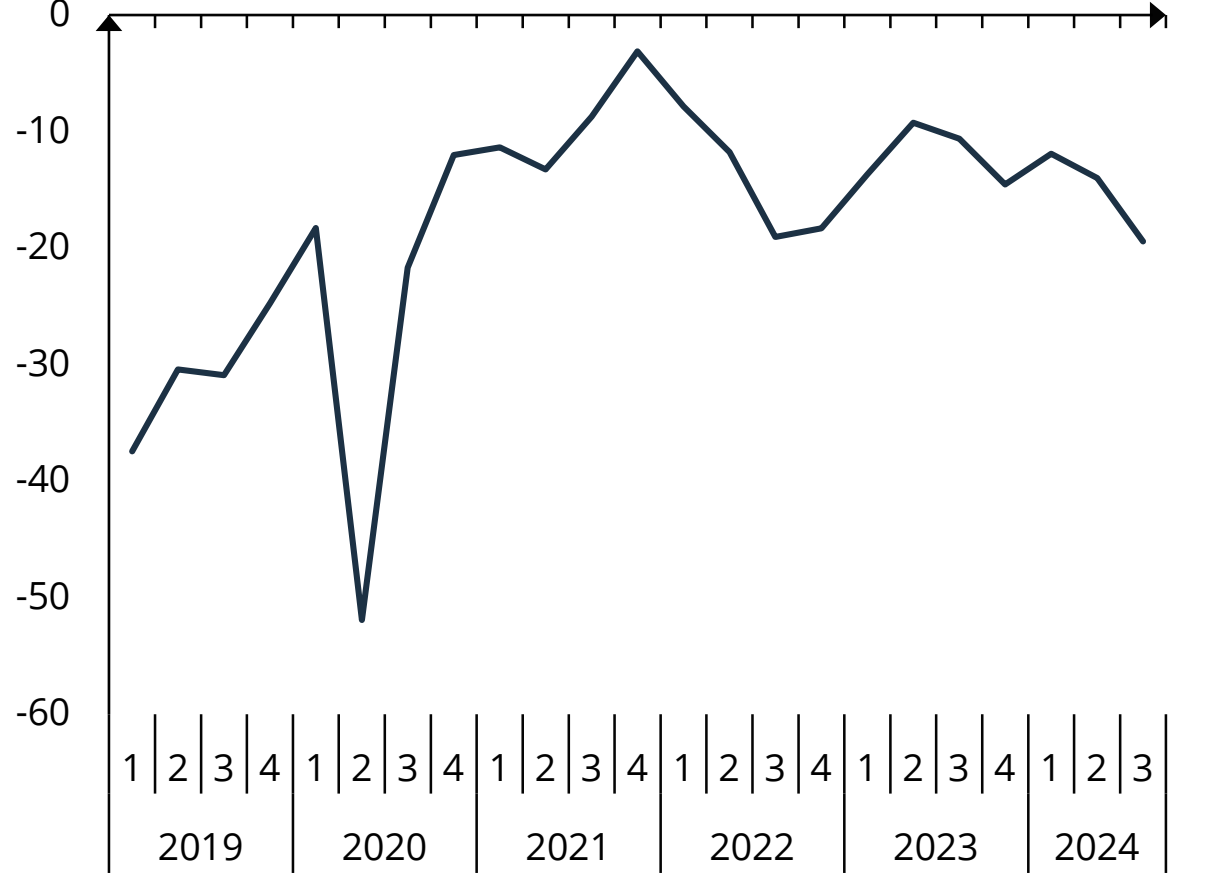
Ticaret Satış Hacim Endeksi ve Alt Kalemleri
(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., 2021=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

* Temmuz ayı verisidir.

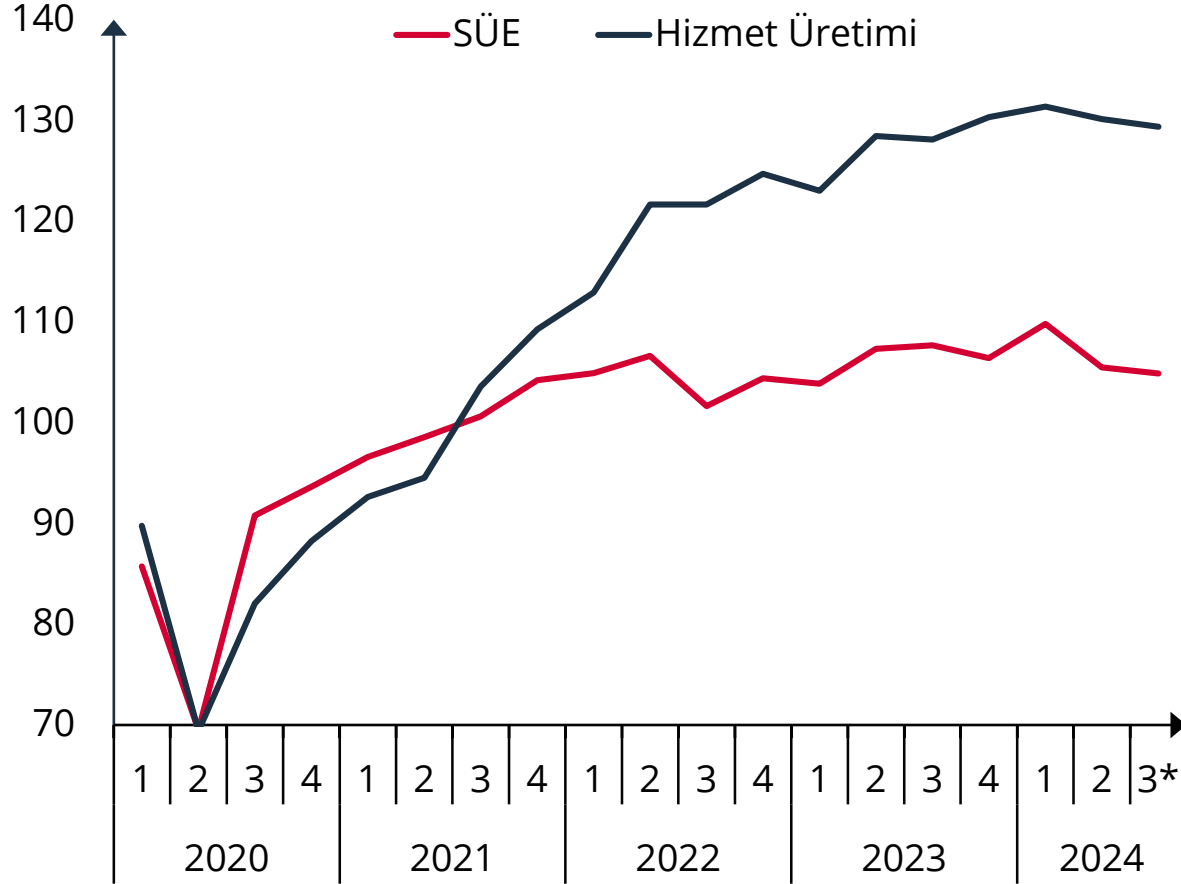
İktisadi Yönelim Anketi Kayıtlı Yurt İçi Siparişler
(Mev. Arınd., Normal Üstü-Normal Altı, %)

Kaynak: TCMB.

Arz koşulları talepteki görünümle uyumludur.

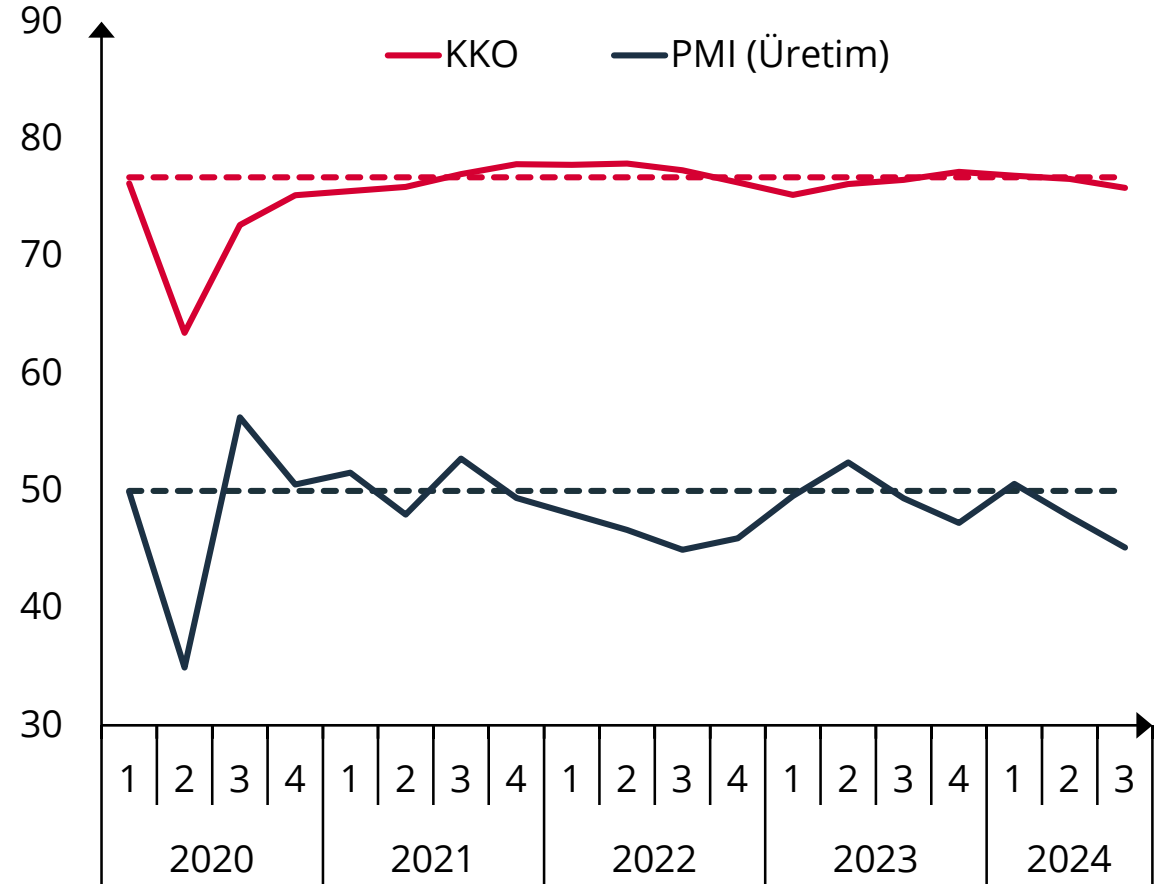
Sanayi Üretim ve Hizmet Üretim Endeksi
(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., 2021=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

* Temmuz ayı verisidir.

Kapasite Kullanım Oranı (Mev. Arınd., %) ve PMI Üretim
(Mev. Arınd., Seviye)*

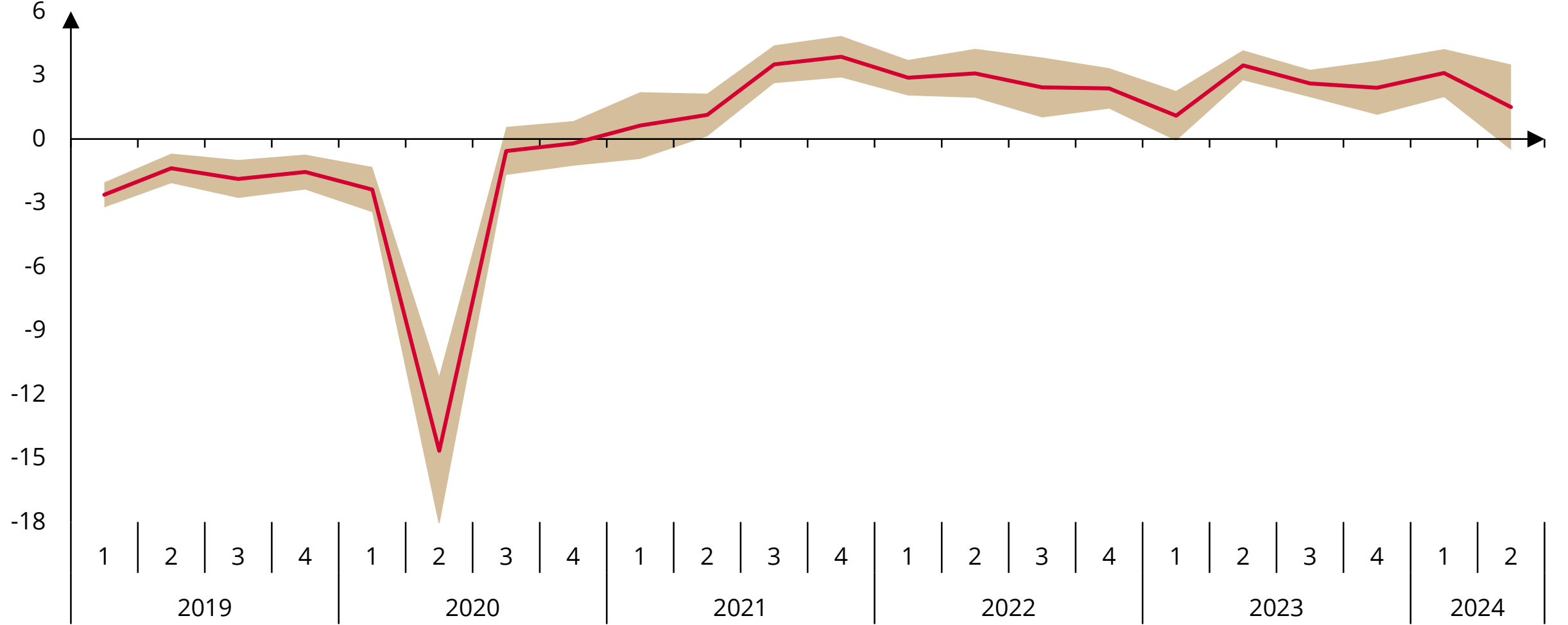

Kaynak: S&P Global, TCMB.

* Kesikli çizgiler KKO için 2011-2019 ortalamasını, PMI için 50 eşik değeri göstermektedir.

Çıktı açığı gerilemektedir.

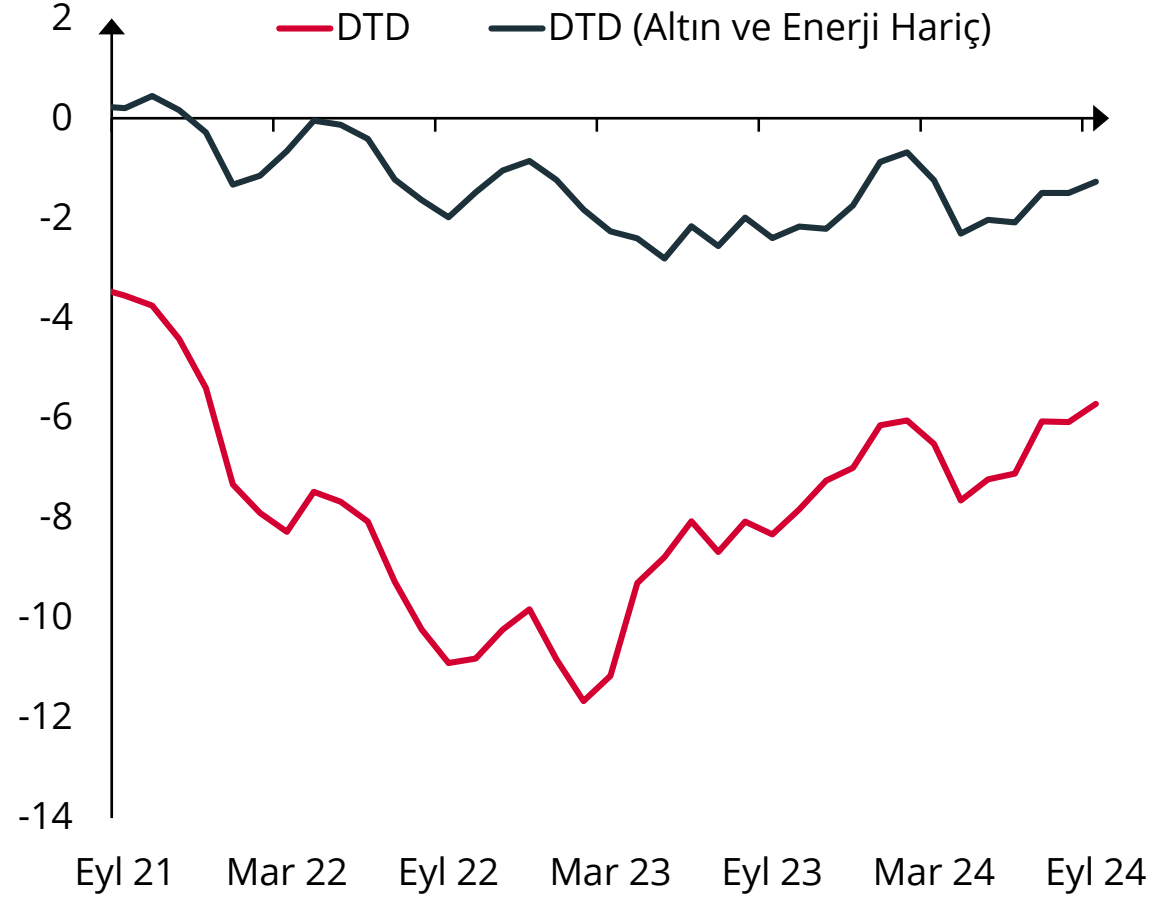
Çıktı Açığı*

Cari işlemler dengesindeki iyileşme devam etmektedir.

Dış Ticaret Dengesi (DTD)*

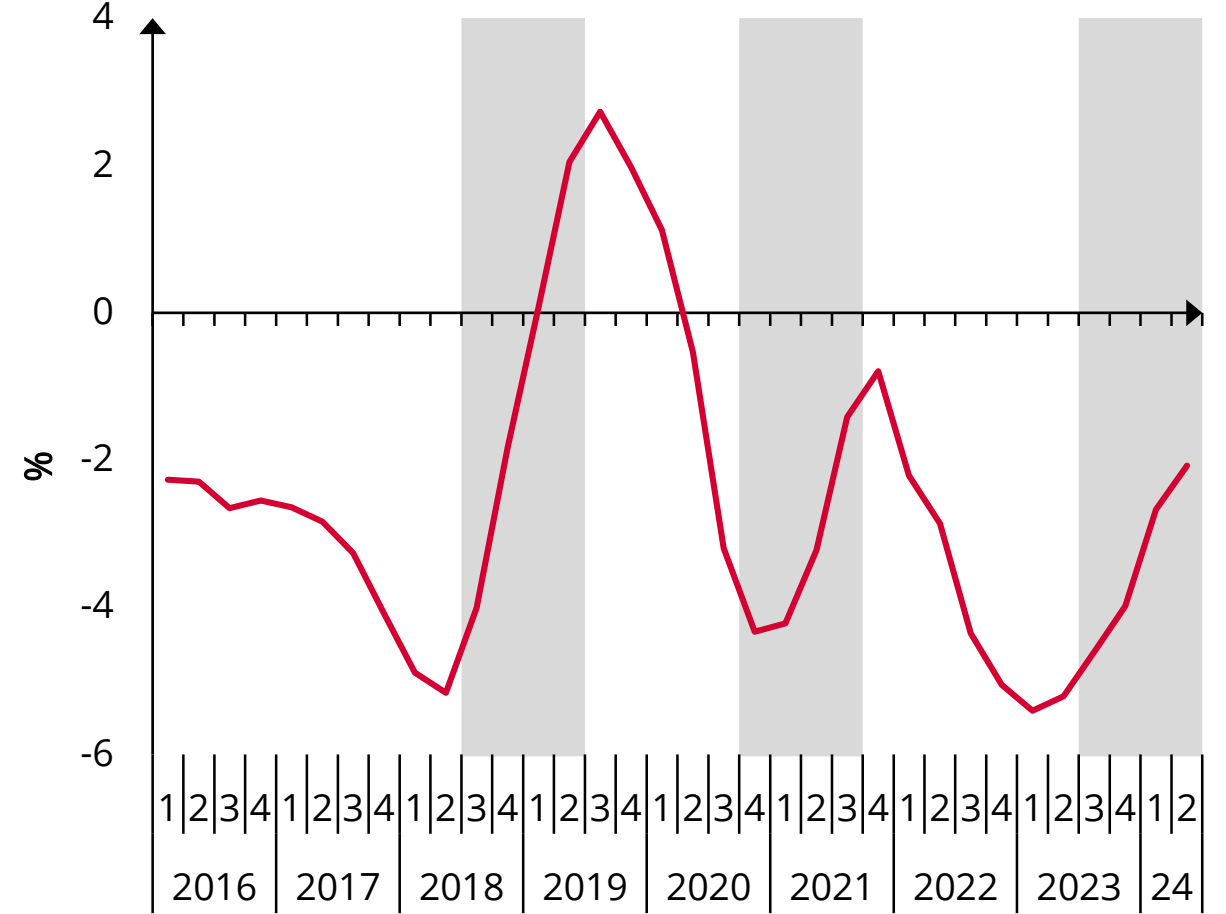
(Mevsim ve Takvim Etkisinden Arınd., Milyar Dolar, 3-Ay HO)

Kaynak: TÜİK, Ticaret Bakanlığı, TCMB.

* Eylül 2024 (Geçici).

Cari Denge/GSYİH*

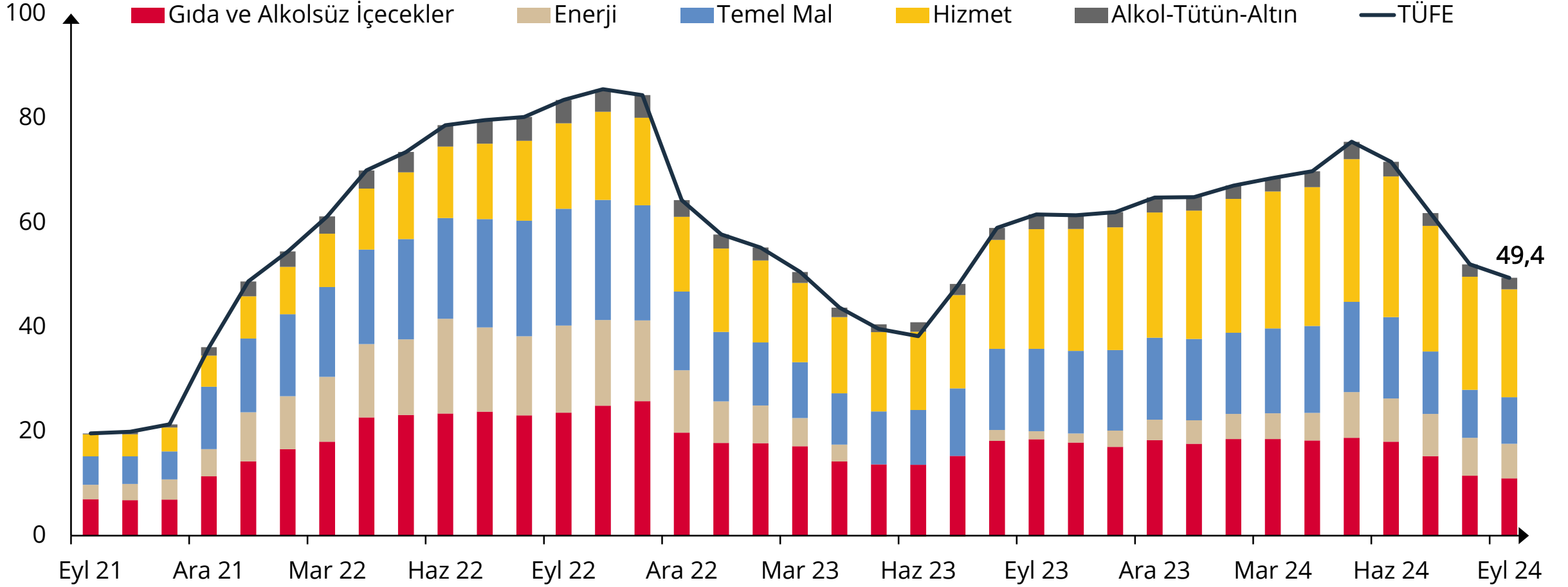
Kaynak: TCMB, TÜİK.

* Taralı alanlar, ilgili aralıklara karşılık gelen 1 haftalık repo faizinin en düşük ve en yüksek değerlerinin farklarına göre tanımlanan parasal sıkılaştırma dönemlerini göstermektedir.

ENFLASYON

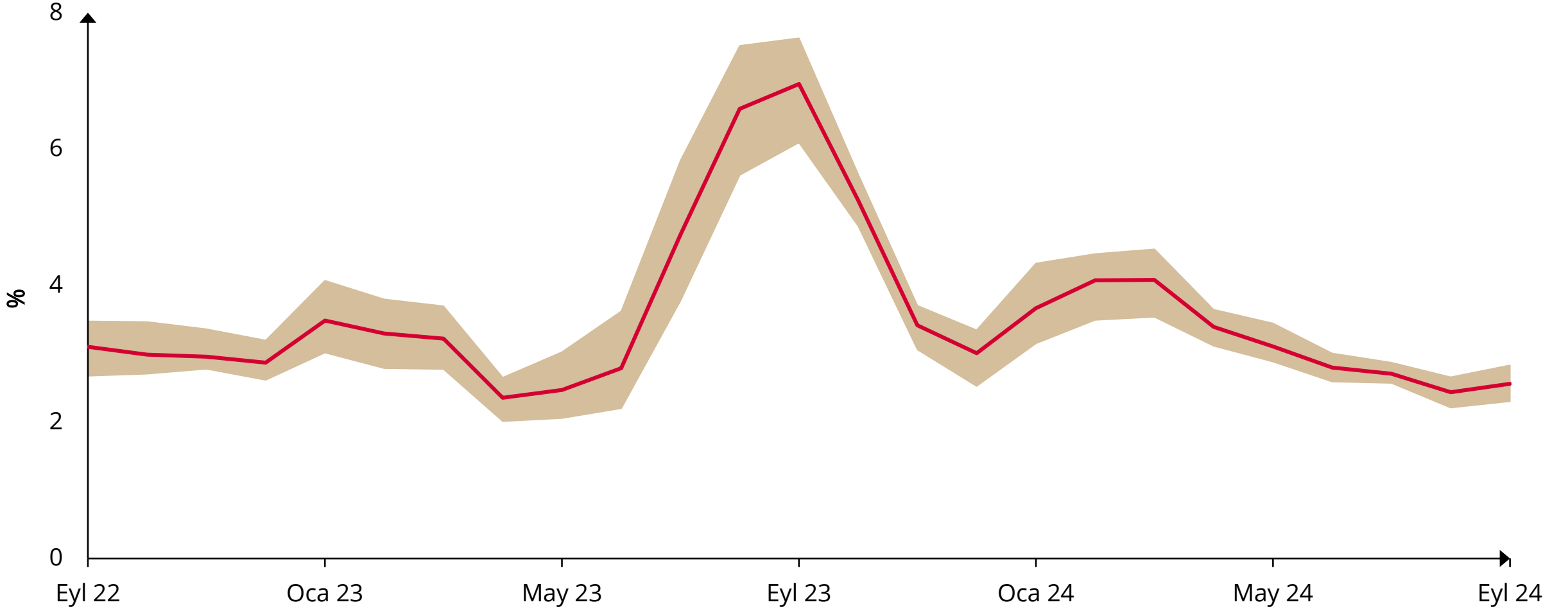
Son dönemde hizmet enflasyonu ana gruplar içinde öne çıkmaktadır.

Ana Grupların Yıllık Tüketici Enflasyonuna Katkısı (Puan)

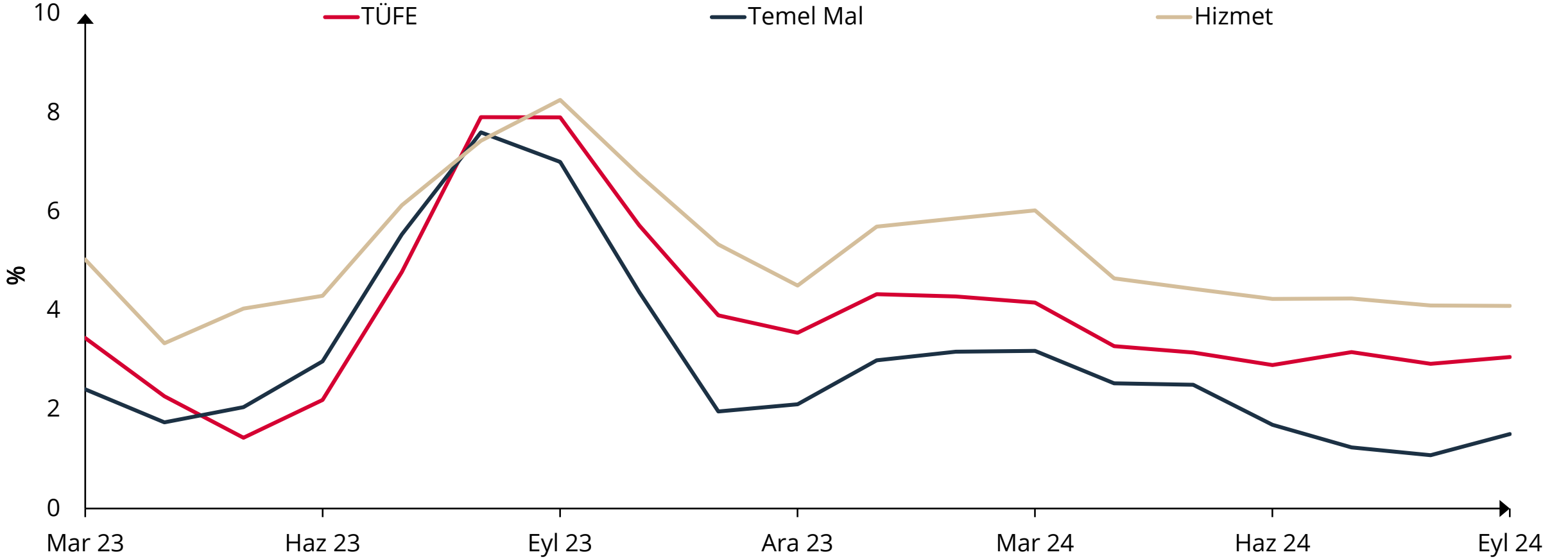
Enflasyonun ana eğilimindeki ılımlı seyir devam etmektedir.

Ana Eğilim Göstergeleri* (Mev. Arınd., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

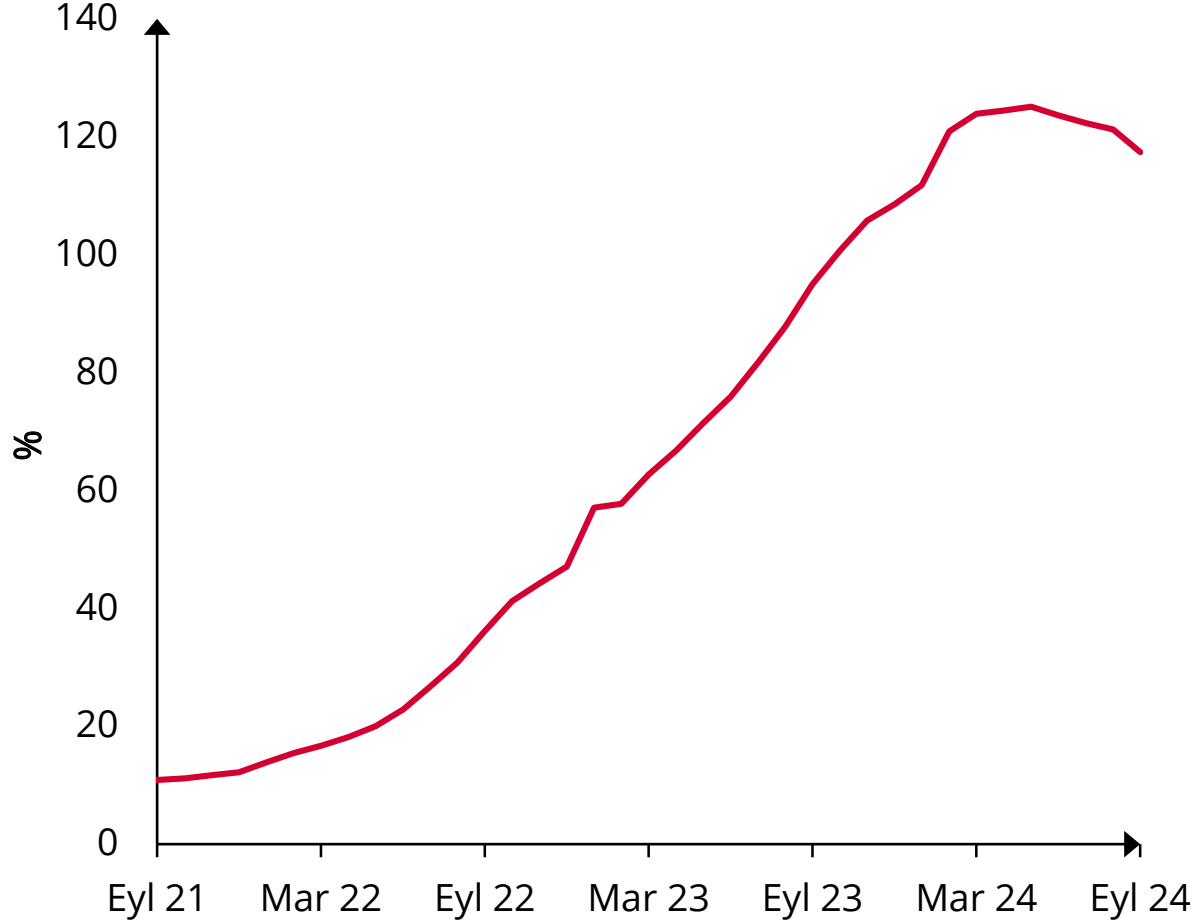
Hizmet enflasyonundaki yavaşlama gecikmeli olmaktadır.

Fiyat Endeksi (Mev. Arınd., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

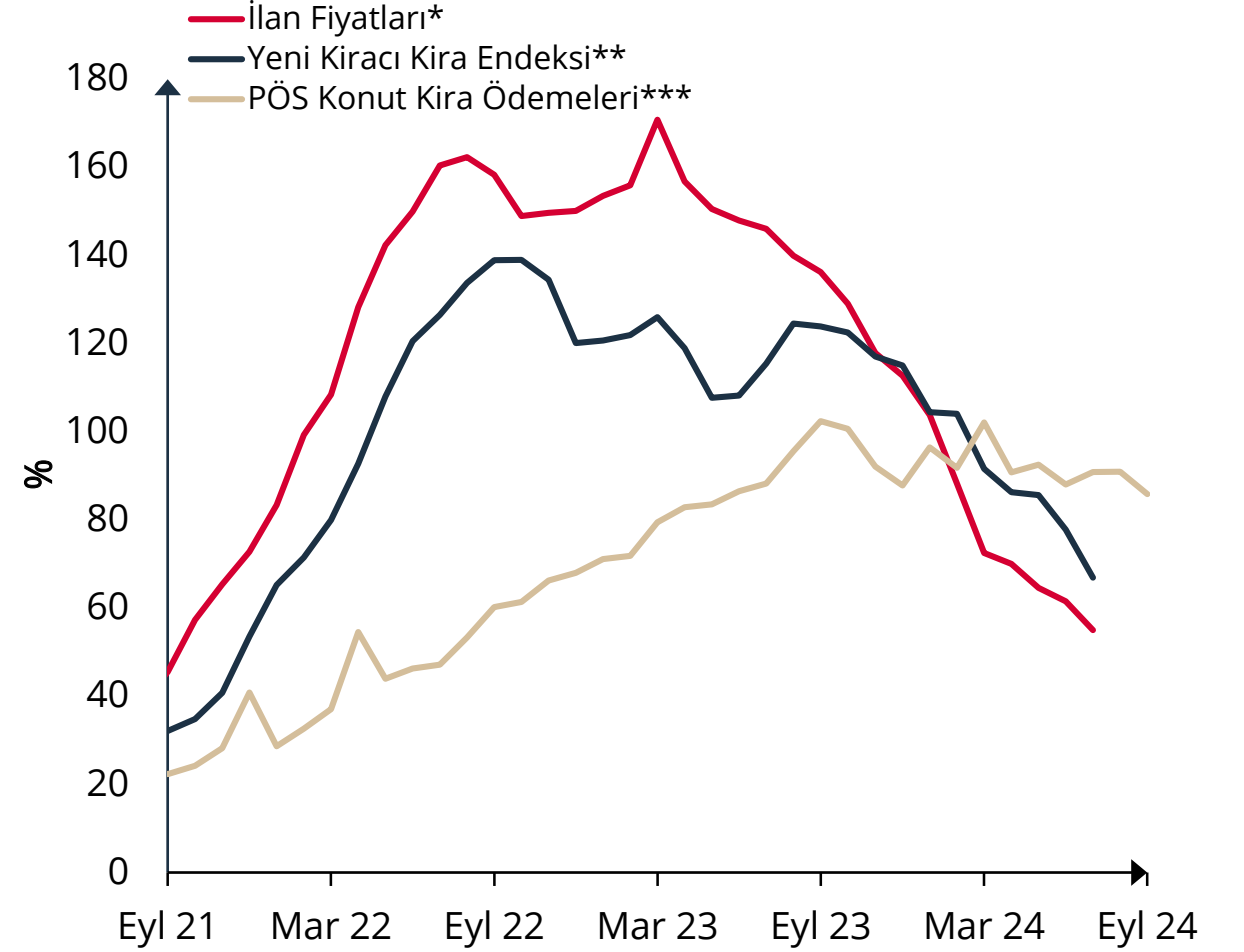

Öncü göstergeler kira enflasyonunda önümüzdeki aylarda düşüşe işaret etmektedir.

TÜFE Kira Enflasyonu (Yıllık % Değişim)

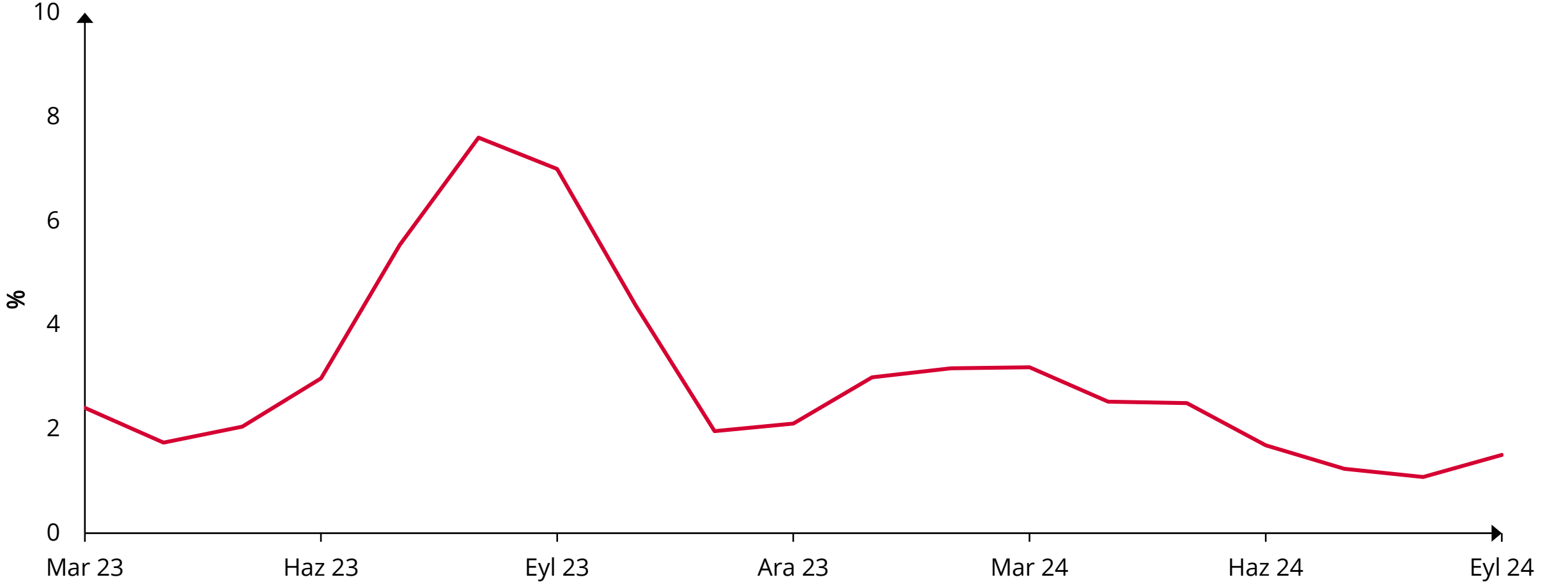

Kira Öncü Göstergeler (Yıllık % Değişim)

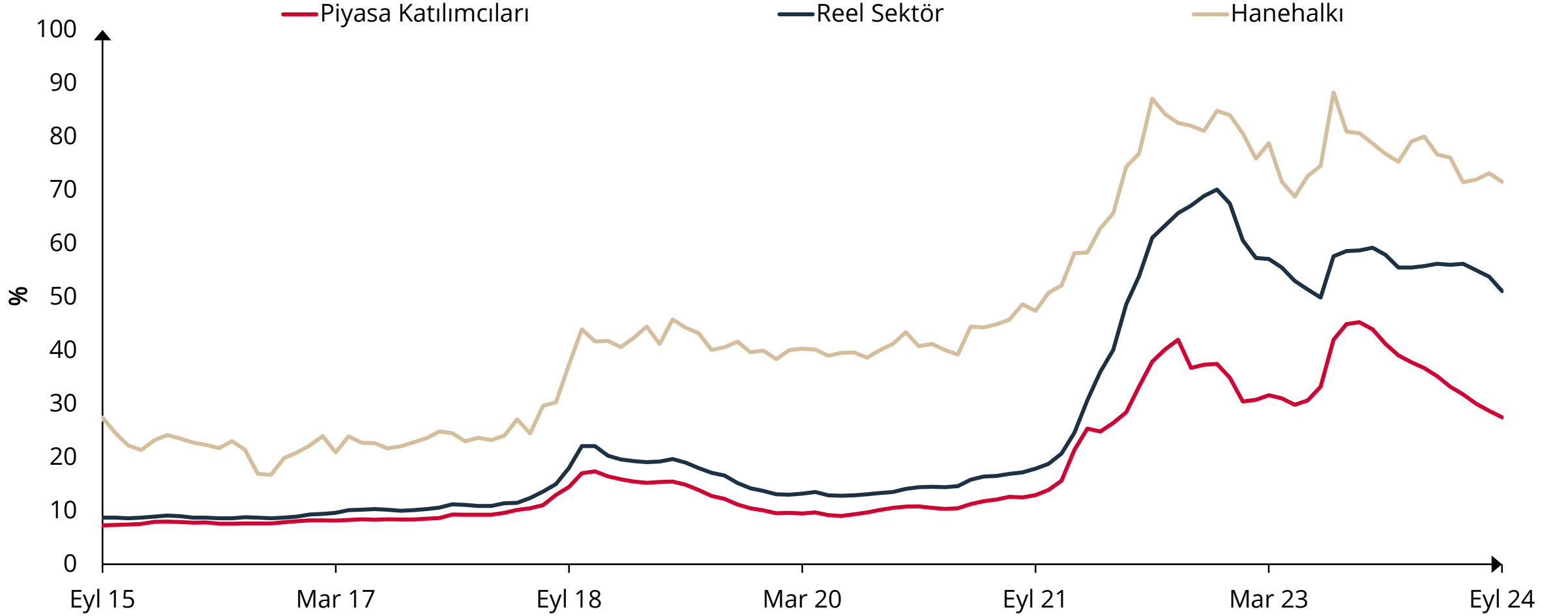
Temel mal enflasyonu daha düşük seyretmektedir.

Temel Mal Fiyatı (Mev. Arınd., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

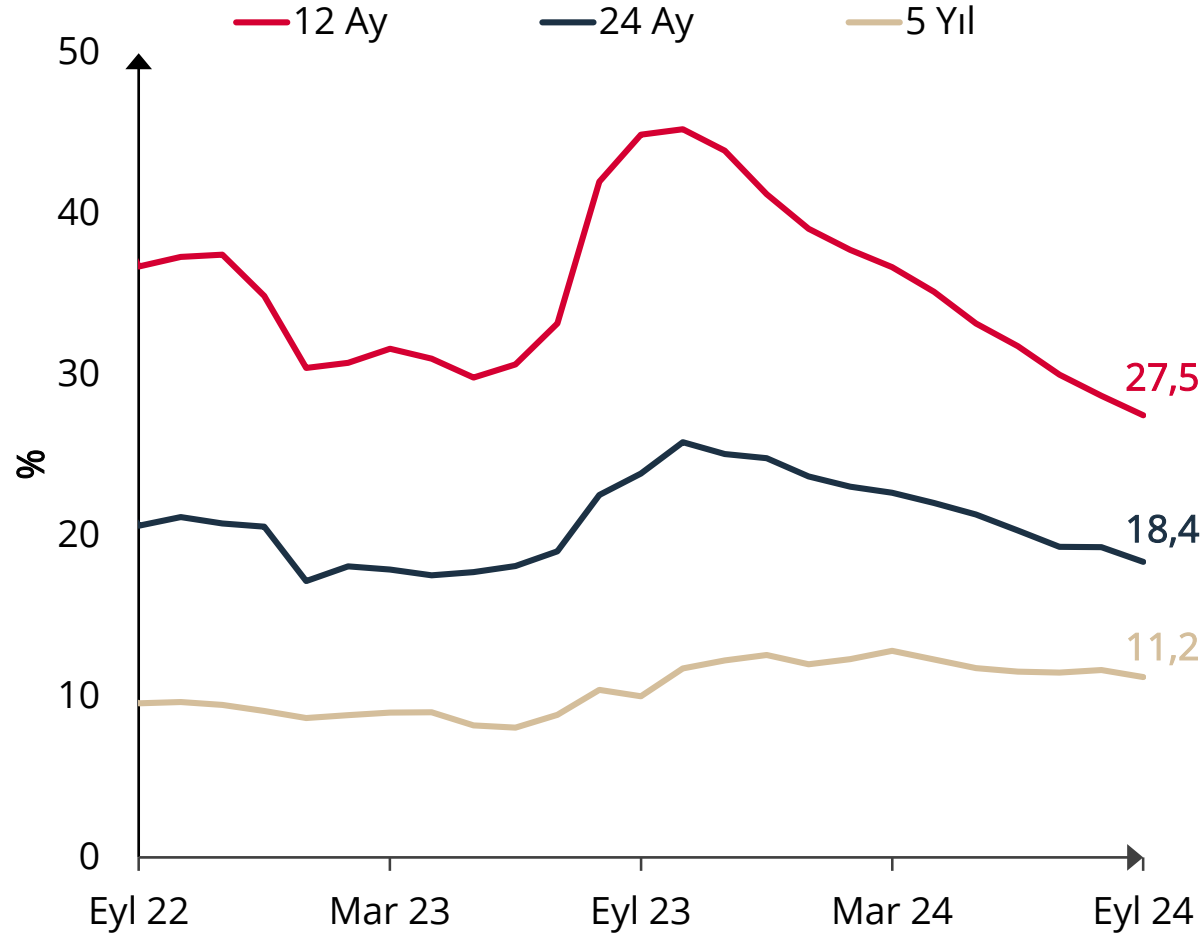
Enflasyon beklentileri yüksek seyretmekle birlikte gerilemektedir.

12 Ay Sonrası Yıllık TÜFE Enflasyonu Beklentisi

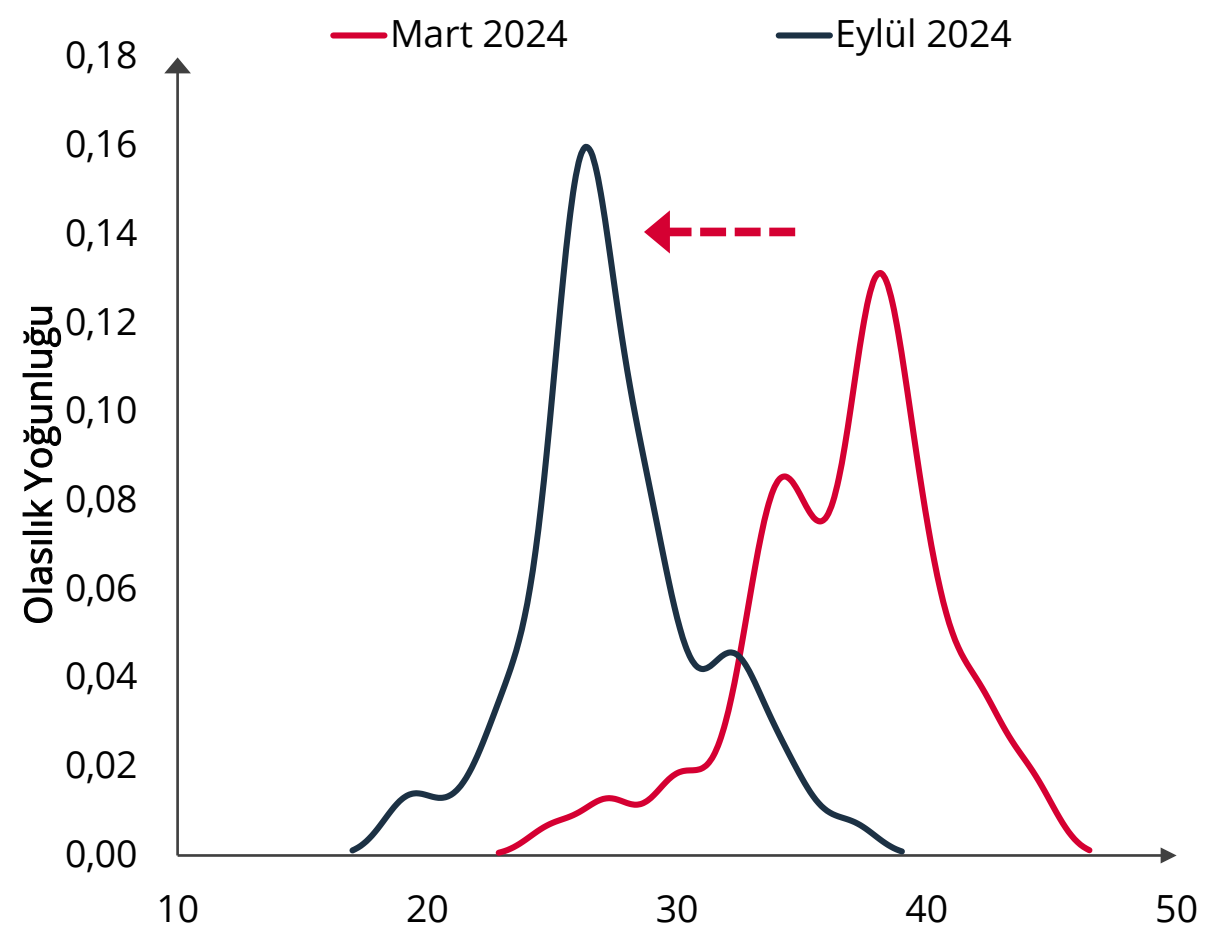

Parasal sıkılaştırma beklentiler üzerinde etkili olmaktadır.

Piyasa Katılımcıları Anketi TÜFE Enflasyon Beklentileri*

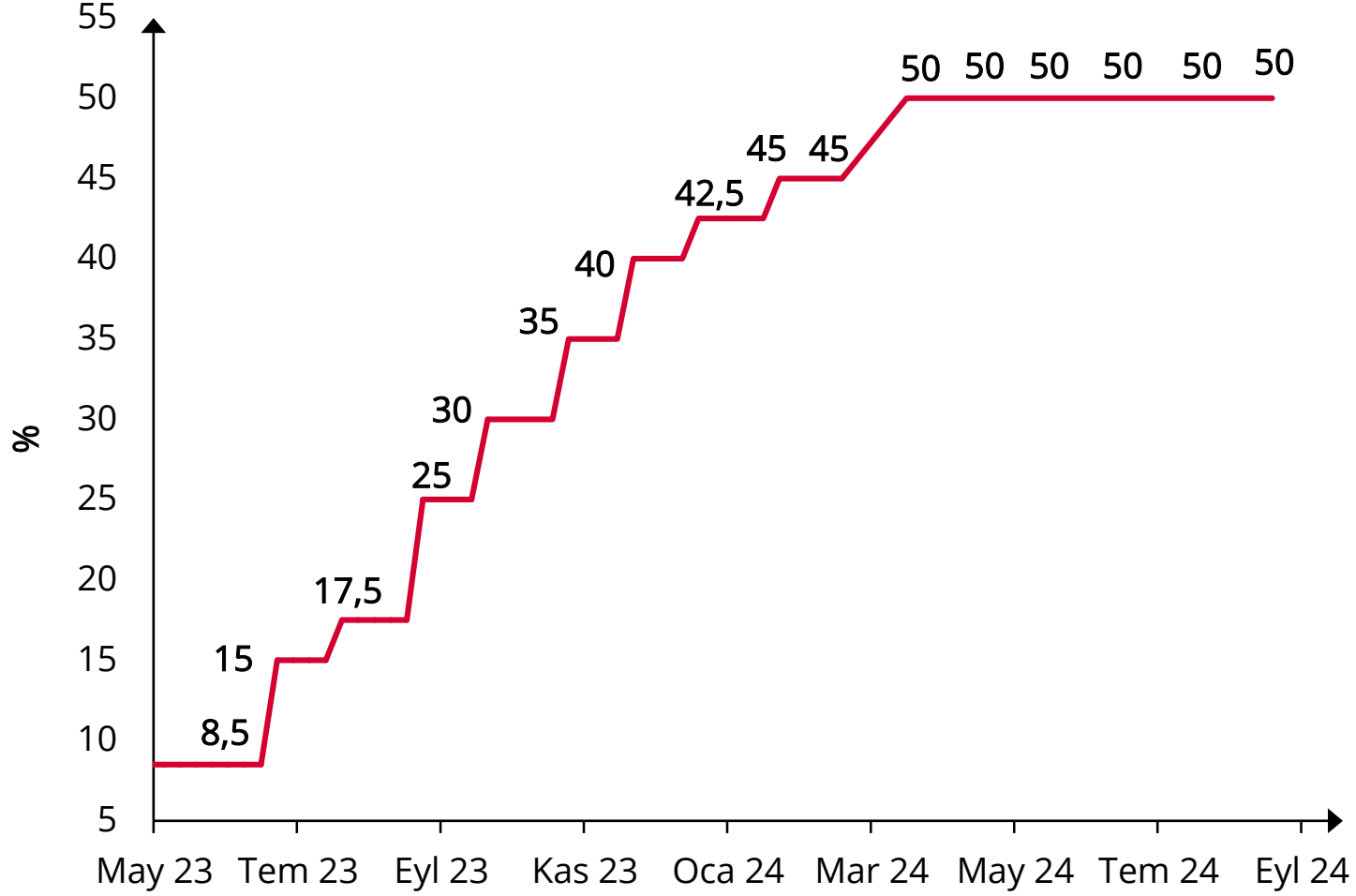
12 Ay Sonrası Yıllık TÜFE Enflasyonu Beklentisi

PARA POLİTİKASI

Sıkı parasal duruş korunmaktadır.

Politika Faizi

Miktarsal
Sıkılaştırma

Makroihtiyati
Çerçeve

Sıkı parasal duruş makroihtiyati adımlarla desteklenmektedir.

1

Mevduat paylarına ve KKM'ye yönelik düzenlemeler

- TL mevduat payı artışına ilişkin hedefler
- KKM bakiyesinde kademeli azalışa yönelik hedefler

2

Kredilere yönelik düzenlemeler

- TL ve YP kredi büyüme sınırları
- TL ticari kredilerde erken kapama komisyonu artışı

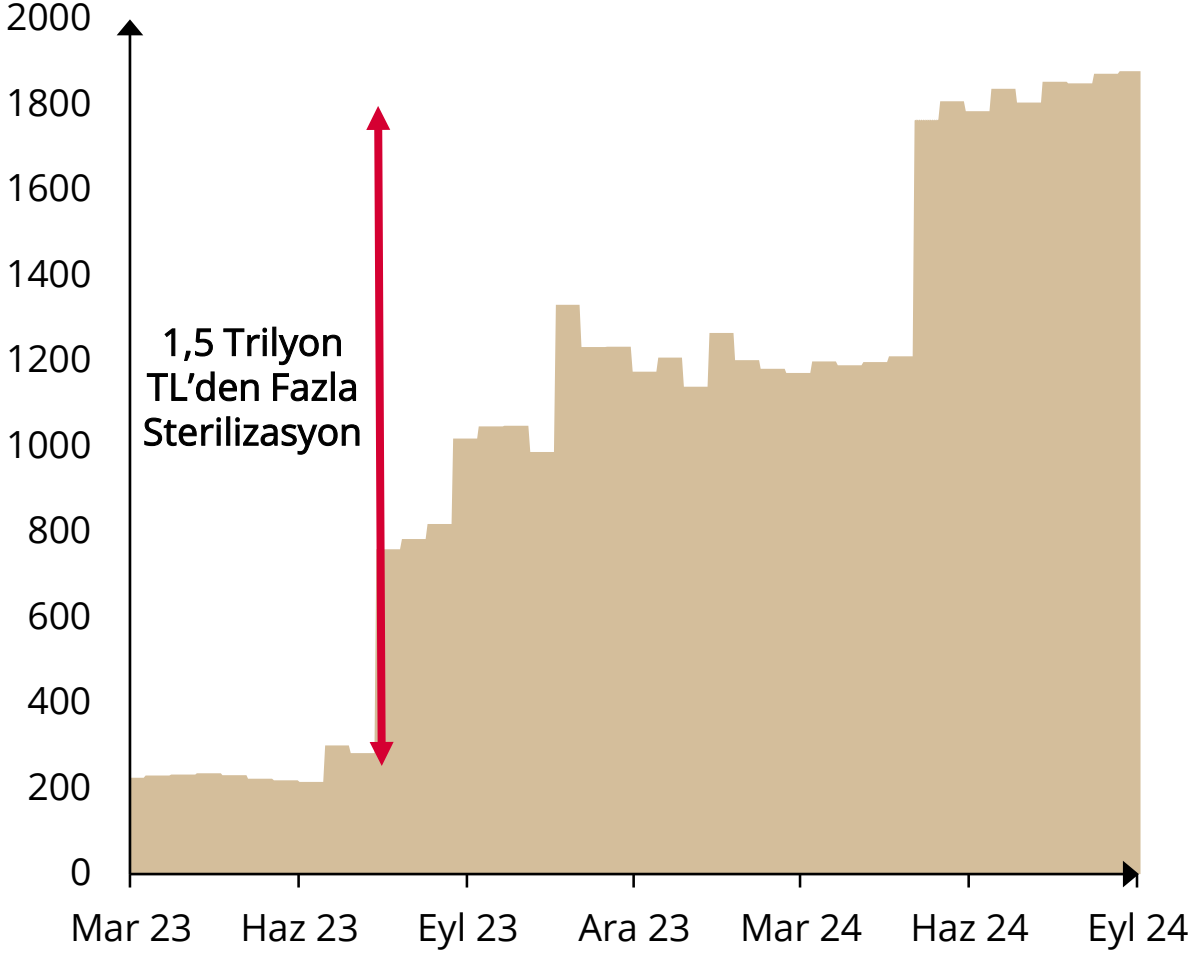
3

Likidite yönetimi

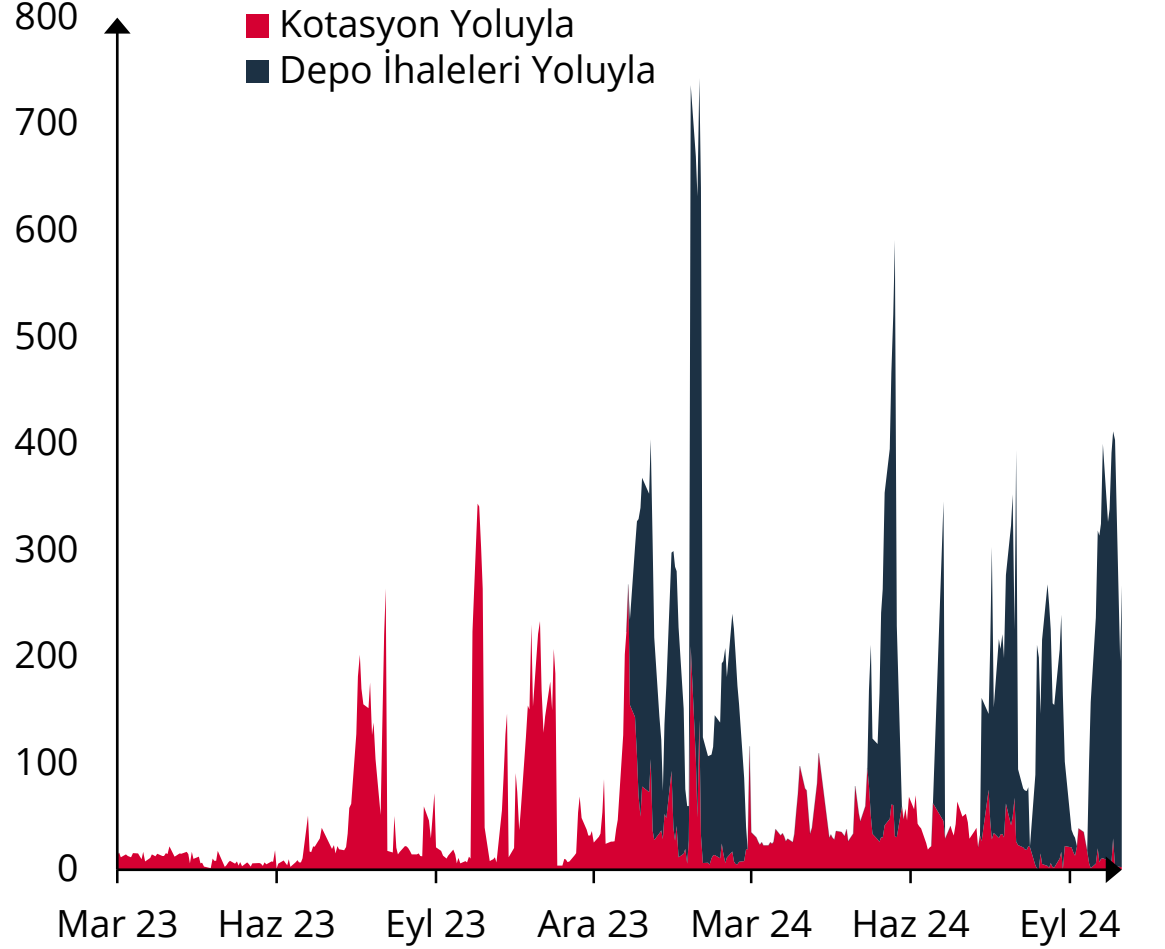
- Zorunlu karşılık oranları
- TL depo ihaleleri

Likidite araçları etkili şekilde kullanılmaktadır.

Zorunlu Karşılıklar (Milyar TL)

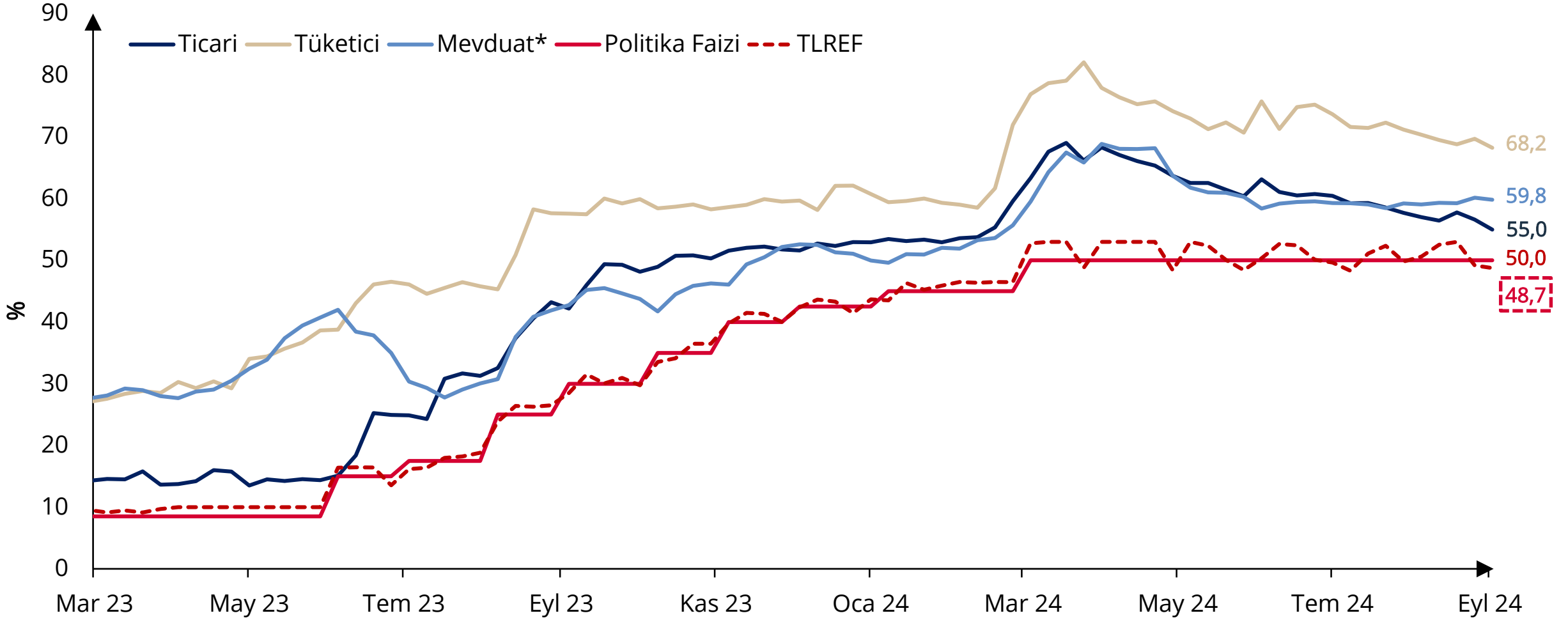
Kotasyon ve Depo İhaleleri Yoluyla Sterilizasyon (Milyar TL)

FİNANSAL KOŞULLAR

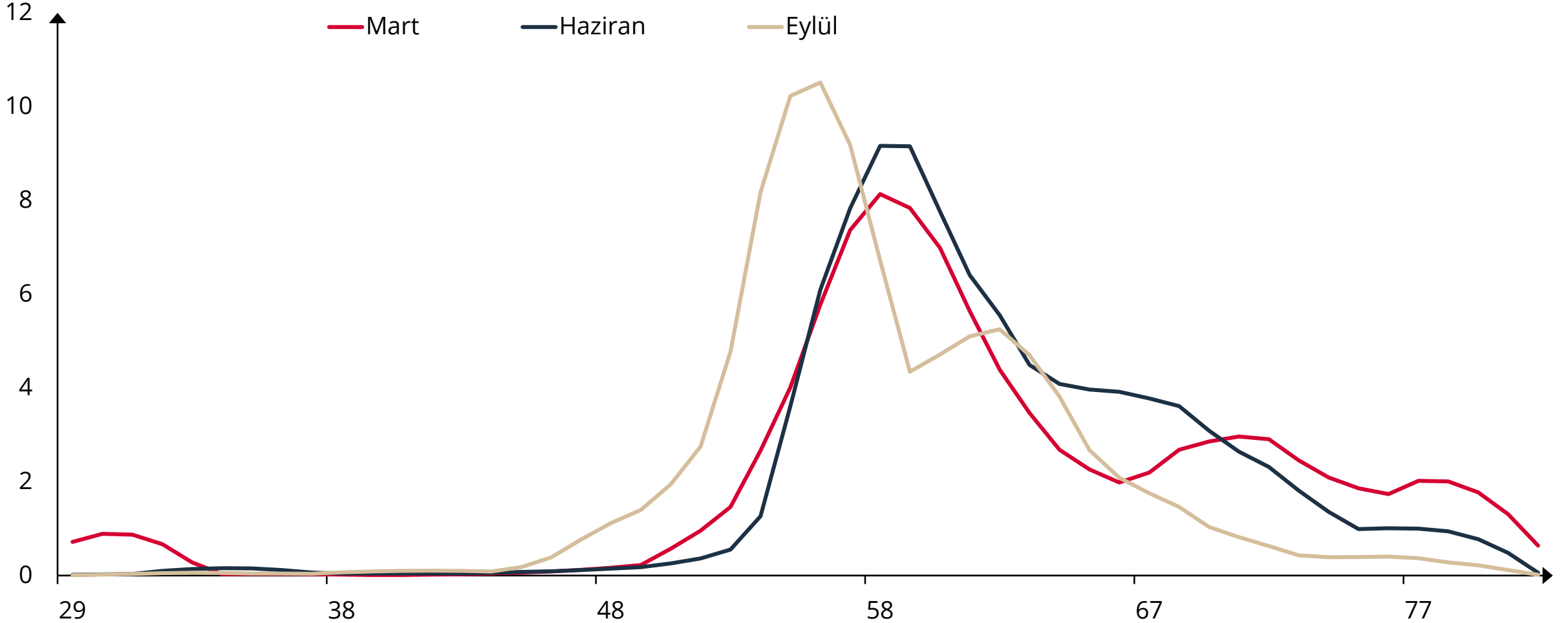
Finansal koşullardaki sıkılık sürmektedir.

Faiz Oranları

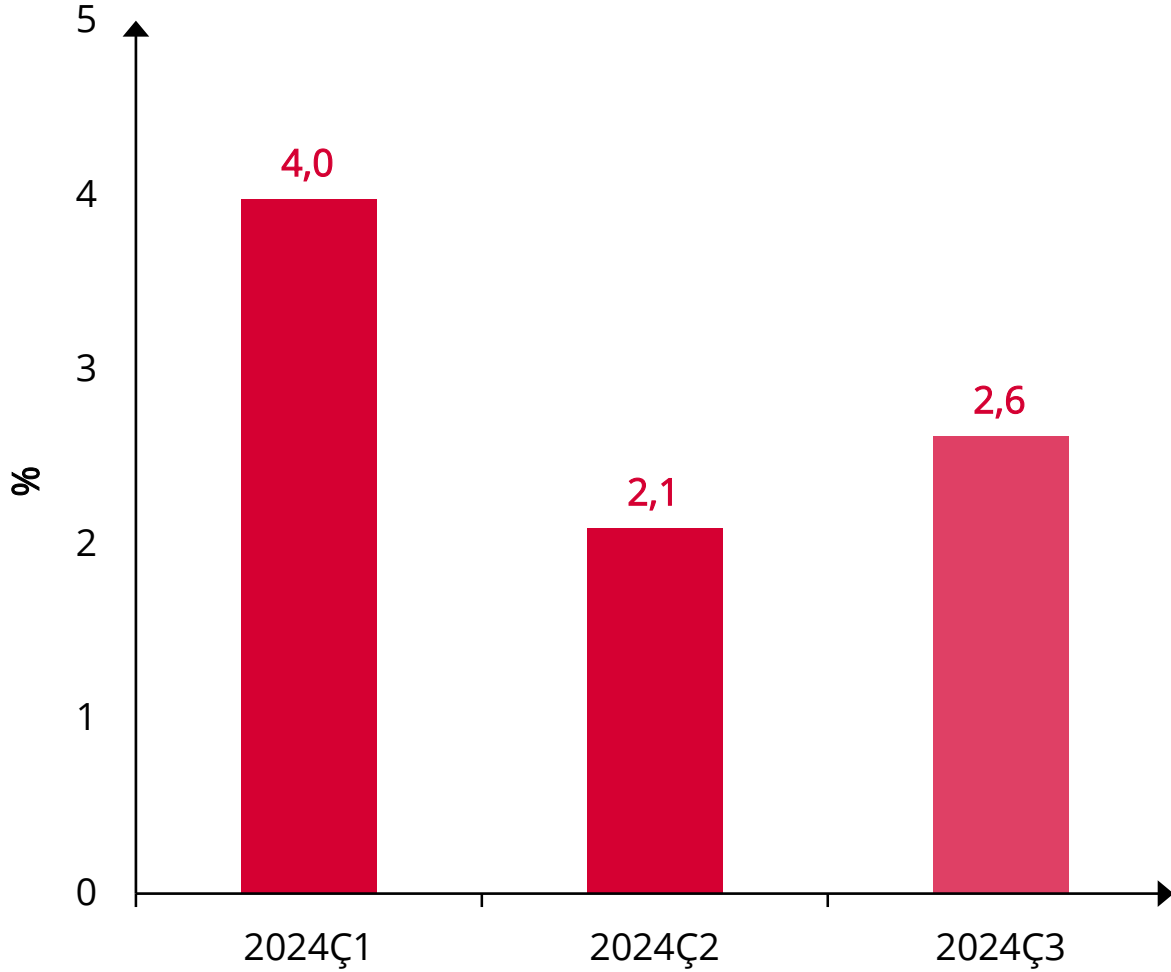
Beklentilerdeki iyileşmeyle birlikte uzun vadeli finansman maliyetleri azalmaktadır.

TL Ticari Kredi Faiz Yoğunluğu (Akım)

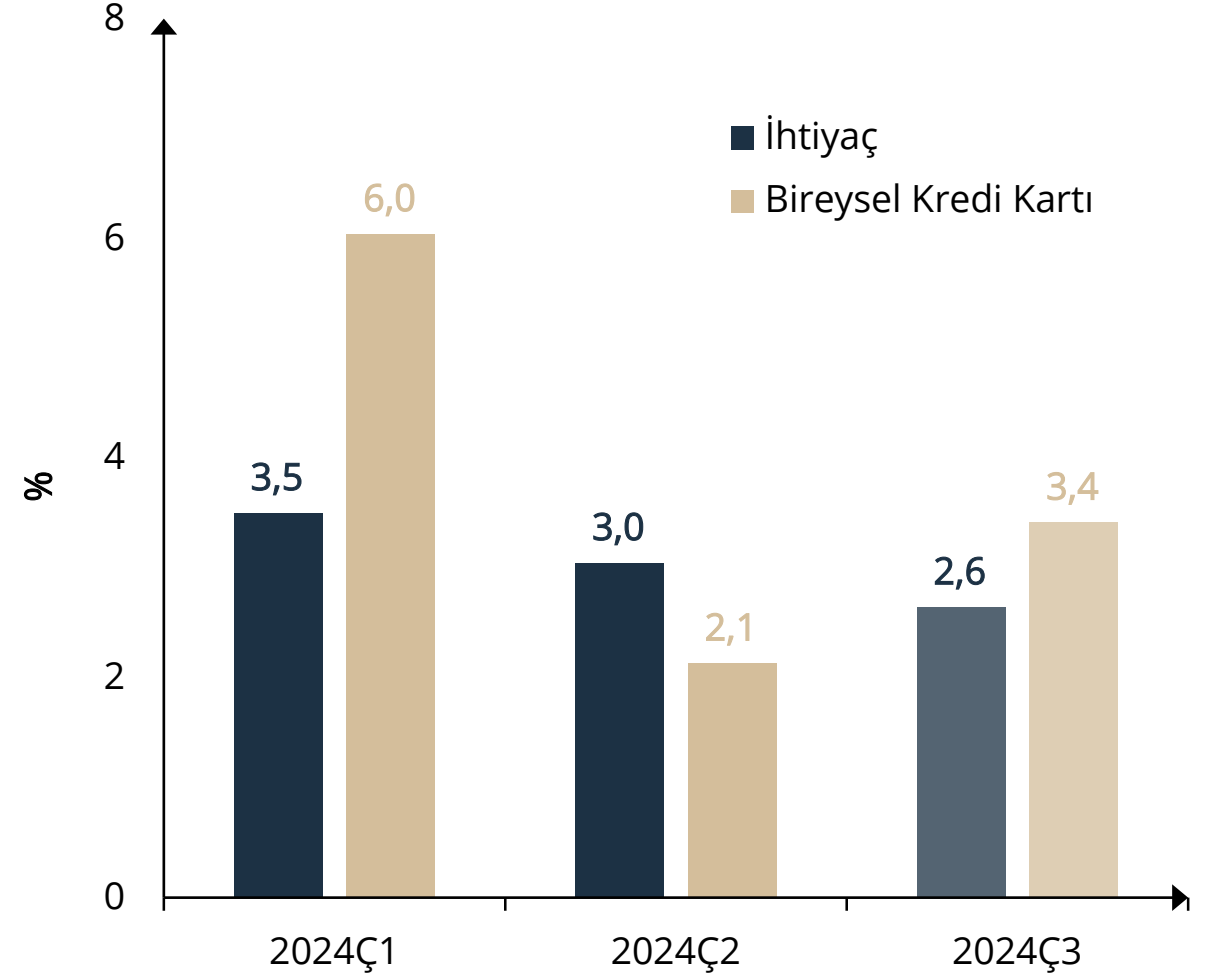

Tüketici kredileri ılımlı şekilde büyümektedir.

Tüketici Kredi Büyümesi (BKK dahil, Aylık*)

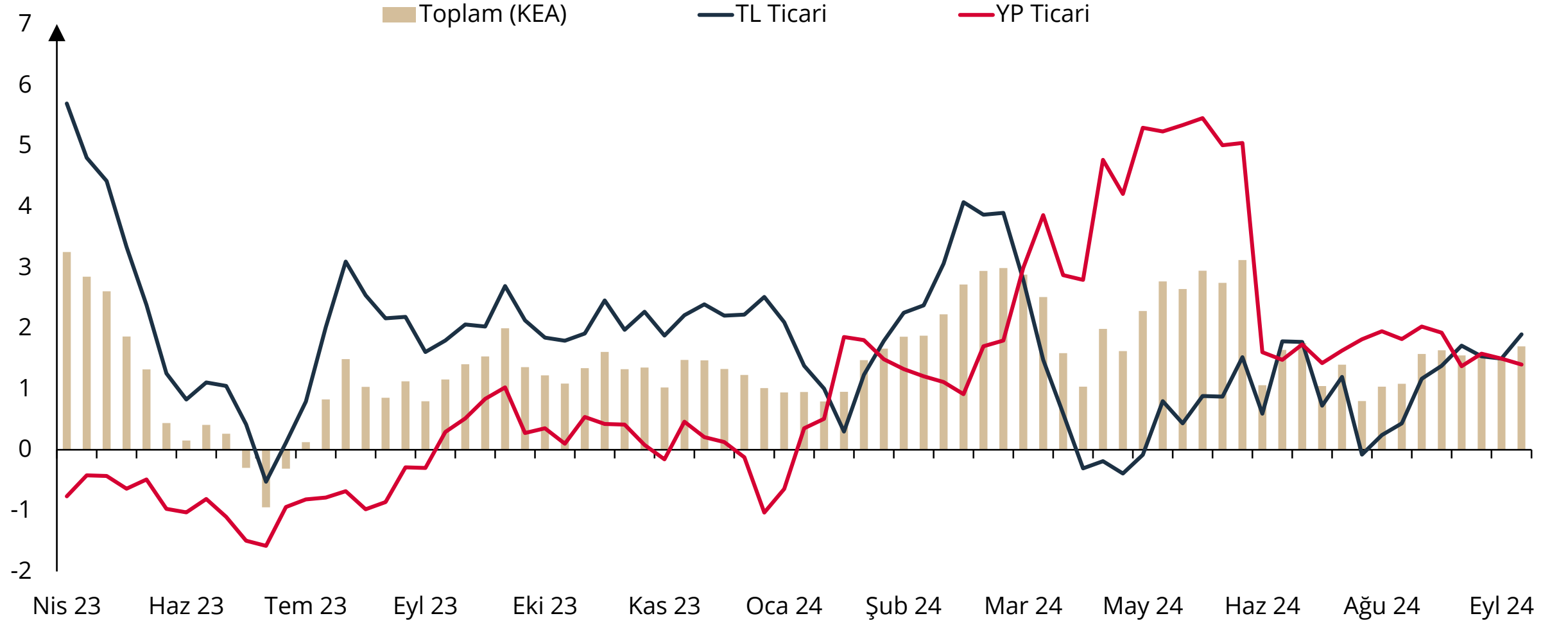

Tür Bazında Tüketici Kredi Büyümesi (Aylık)

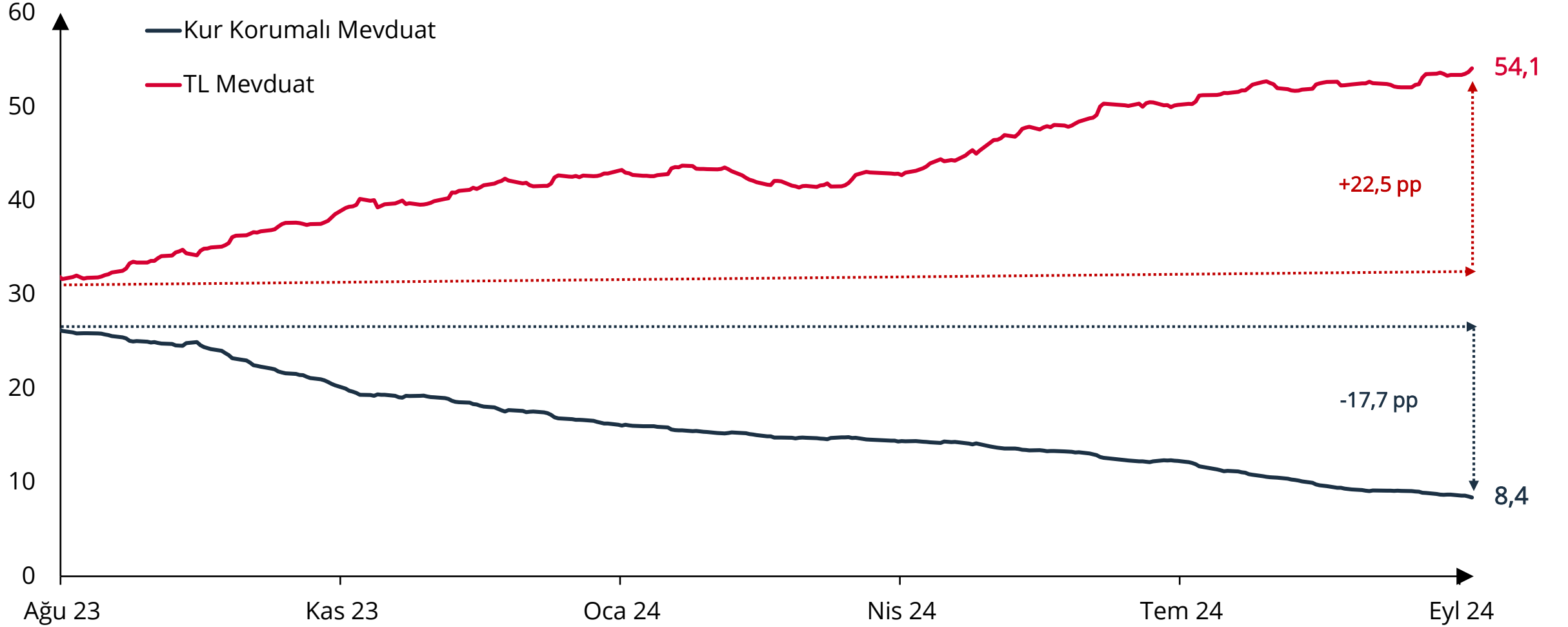
Ticari kredi artışı büyüme sınırlarının altındadır.

Ticari Kredi Büyümesi (4 Haftalık, %)

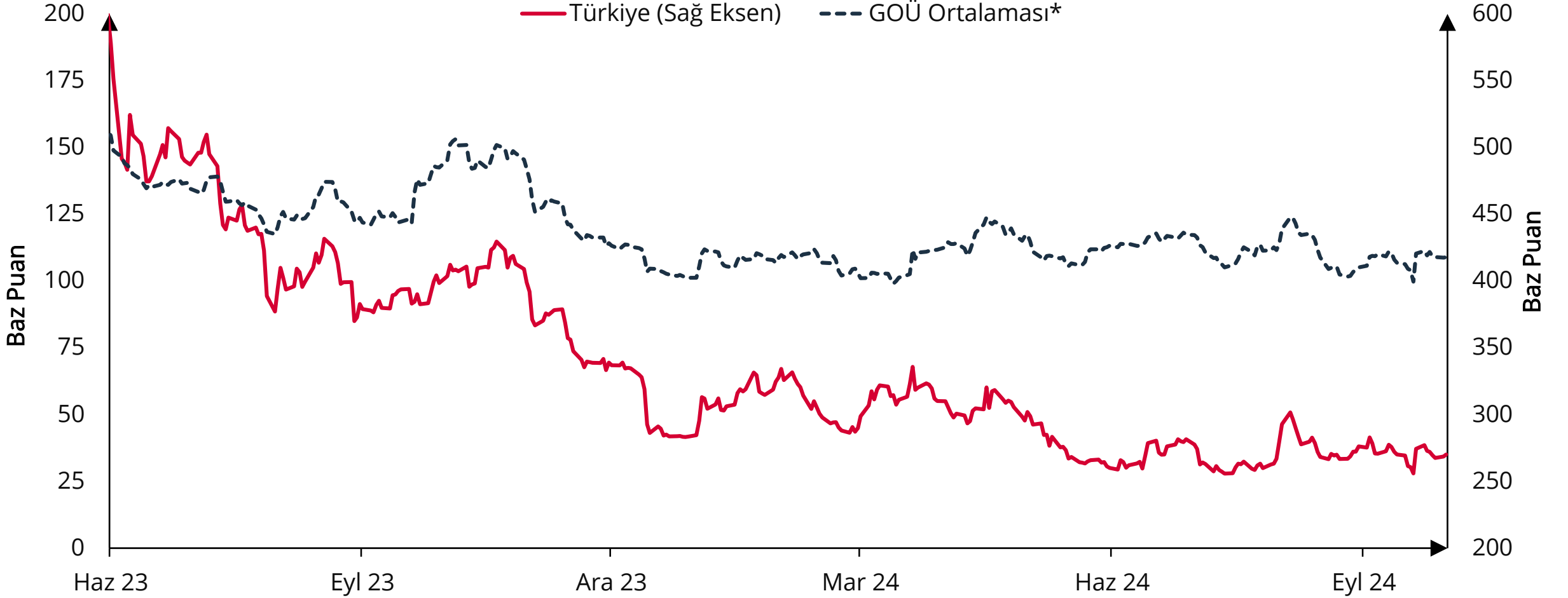
TL mevduat payı artarken, KKM payı gerilemektedir.

Mevduat Payı (%)

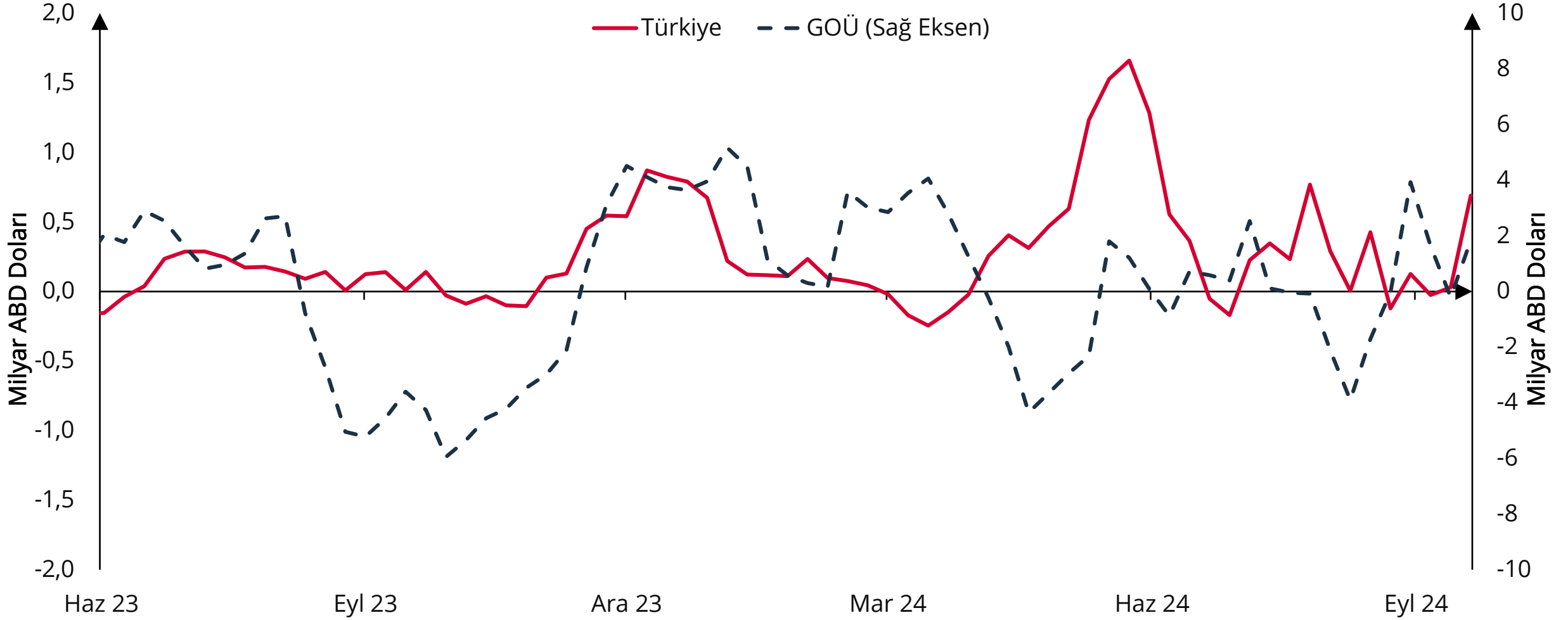
Risk primi gerilemiştir.

5 Yıllık CDS Primi

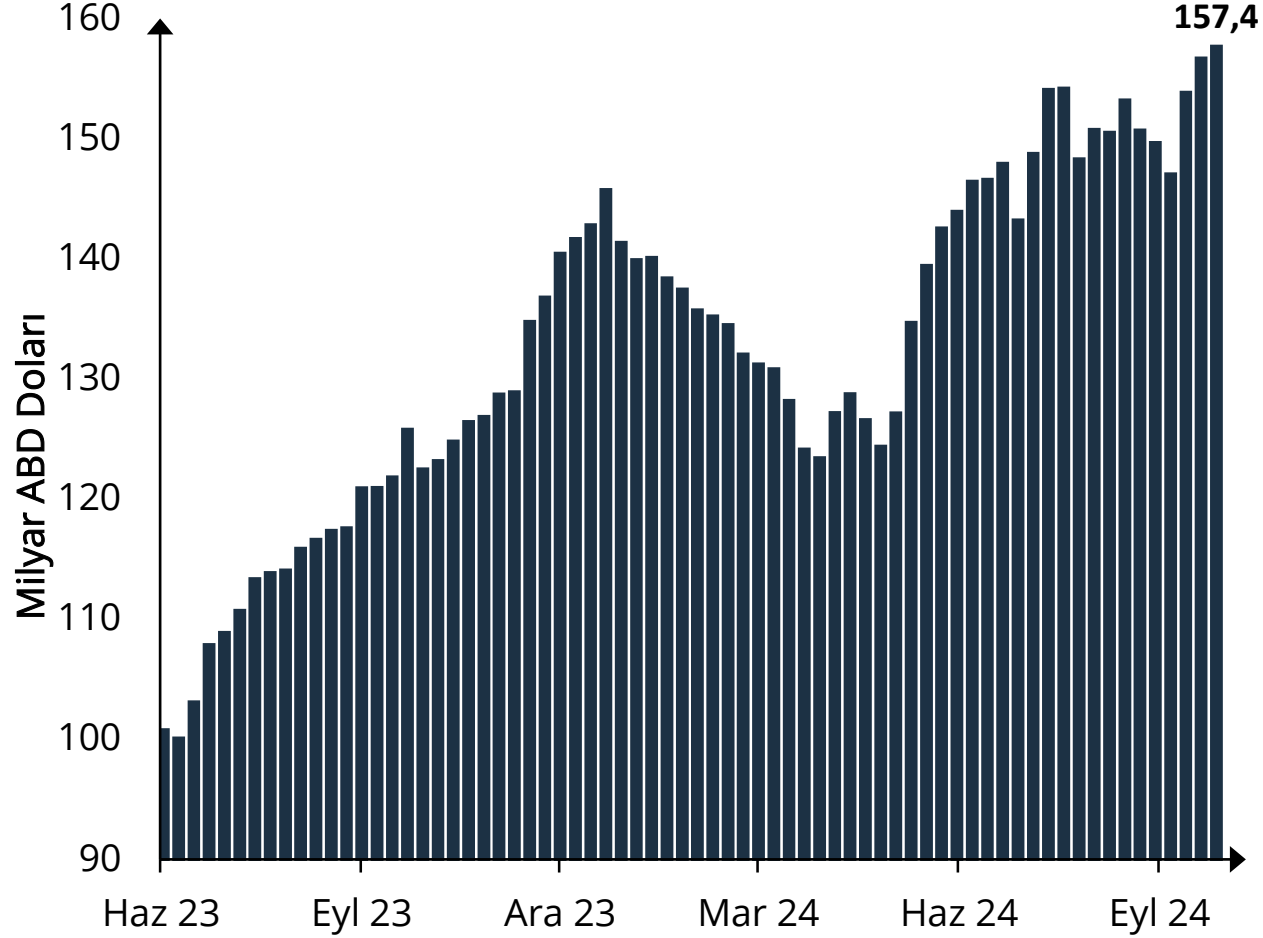
Sermaye hareketleri son dönemde ılımlı seyretmektedir.

Türkiye ve Gelişmekte Olan Ülke Portföy Hareketleri (4 Haftalık Ortalama)

Parasal sıkılaşma süreci rezervlere olumlu yansımaktadır.

TCMB Brüt Rezervleri

27 Eylül 2024 TCMB Rezervleri (Milyar ABD Doları)

Brüt Rezerv	157,4
Swap Hariç Net Rezerv (Yurt içi Swap Dahil)	32,9

22 Mart 2024'e Göre Rezerv Deęiřimi (Milyar ABD Doları)

Brüt Rezerv	33,5
Swap Hariç Net Rezerv (Yurt içi Swap Dahil)	97,4

GENEL DEĞERLENDİRME

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

www.tcmb.gov.tr